

KUTATÁSI ANYAG

Az Európai Unió finanszírozásával. Az itt szereplő vélemények és állítások a szerző(k) álláspontját tükrözik, és nem feltétlenül egyeznek meg az Európai Unió vagy az Európai Oktatási és Kulturális Végrehajtó Ügynökség (EACEA) hivatalos álláspontjával. Sem az Európai Unió, sem az EACEA nem vonható felelősségre miattuk.

Tartalom

1. Bevezetés	3
2. Projekt leírás.....	4
3. Módszertan	5
3.1. Kutatás	5
3.1.1. A megvalósítás okai és módja	5
3.1.2. Beérkezett eredmények	5
3.2. Kérdőívek	20
3.2.1. A kapott adatok elemzése	26
3.2.2. Az adatok országonkénti összehasonlítása	56
3.3. Interjúk.....	68
3.3.1. Célcsoport és a feltett kérdések listája	68
3.3.2. A legfontosabb megjegyzések az interjúból.....	69
3.3.3. Az adatok országonkénti összehasonlítása	79
4. Következtetések	82
4.1. A főbb megállapítások összefoglalása	82
4.1.1. Szlovákia	82
4.1.2. Szlovénia.....	83
4.1.3. Magyarország	84
4.1.4. Horvátország	85
4.2. A hipotézis megerősítése vagy cáfolata.....	85
5. Ajánlások	86

1. Bevezetés

A kutatási dokumentum az ERASMUS+ SPORT „CSR for Parasport” projekt tevékenységeinek részeként készült.

Az adatgyűjtés két szakaszban történt. Az első szakasz az elméleti kutatás volt, amely azt vizsgálta, hogy léteznek-e már olyan CSR-gyakorlatok, amelyek a fogyatékkal élők sportját finanszírozzák. A kutatás második szakasza a terepkutatáshoz kapcsolódott, amely kérdőíves és interjúk formájában valósult meg. Az adatgyűjtés után fontos volt a kapott adatok elemzése és feldolgozása. A kvantitatív adatokat statisztikailag elemeztük és nemzeti jelentésekként mutattuk be minden egyes országra vonatkozóan, majd az összes országból 20 résztvevőt választottunk és elemeztünk ki egy kutatási dokumentumban, hogy következtetéseket és javaslatokat kapjunk a lehetséges jövőbeni fejlesztésekre.

Az eredményeket angol nyelven állítjuk elő és tesszük közzé, de lefordítjuk és közzétesszük az összes partnerország nyelvére a projektpartnerek weboldalain is (horvát, magyar, szlovák és szlovén).

A kutatási jelentésnek van egy fő hipotézise, amelyet a kutatás igazolni vagy cáfolni kíván.

A fő hipotézis: „A vállalatok és sportszervezetek közötti együttműködésen alapuló CSR-partnerség egyre pozitív hatással van a Parasportra.”

2. Projekt leírás

A konzorcium számos igényt azonosított a fogyatékossgal élő sportolók és a Fogyatékossgal élő Sportszervezeteinek gazdasági és társadalmi helyzetével kapcsolatban a partnerországokban: a parasport pénzügyi támogatása az államtól, hosszú távú támogatás az üzleti szférától, több sportprogram fogyatékossgal élő számára és képzettebb edzők a mozgáskorlátozottak sport területén, több gyermek és ifjúsági sportoló a parasportban, a fogyatékkal élő gyermekek egyenlő hozzáférése a játékban való részvételhez, a rekreációhoz és az iskolarendszerhez, a parasport jobb médiavisszhangja, fizikailag aktívabb fogyatékossgal élő emberek; jobb felszerelés, infrastruktúra és infrastrukturális hozzáférés a mozgássérültek sporthelyszíneire.

A projekt eredményei:

- a) A fogyatékossgal élő sportszervezeteiben megvalósuló adománygyűjtő tevékenységek kutatása jó gyakorlatok ajánlásaival,
- b) Oktatási anyagok „oktató képzése” és „felhasználók képzése”,
- c) Útmutató a fogyatékossgal élő sportszervezeteinek finanszírozásához, és
- d) Oktatási anyagok tesztelése és értékelése.

A projekt eredményei a jó gyakorlat révén növelik a fogyatékossgal élő sportszervezeteinek kompetenciáit és kapacitását, különös tekintettel az adománygyűjtő tevékenységekre, a CSR-cégekkel való hosszú távú partnerségek révén. A Nemzeti Paralimpiai Bizottságok (NPC) számára hosszú távú hasznot jelenthet egy olyan hosszú távú partnerség létrehozása, amelyben a vállalatok jobban befogadják CSR-politikájukat (pl.: fogyatékos sportolók foglalkoztatása, sportfinanszírozási lehetőségek fiatalok fogyatékossgal élő számára stb.). A CSR-cégek fogyatékossgal élő sportszervezetibe való többlet forrás ráfordításával nagyobb sportbevonás érhető el, ami jobb sporteredményeket eredményez. A jobb eredmények még nagyobb befektetéseket vonzanak, és hozzájárulnak a hosszú távú partnerséghez. Annak ellenére, hogy a projekt alaptervevényeségei 4 országban valósulnak meg, az NPC-vel való partnerség széleskörű hatása miatt a disszeminációs stratégiát nem a projekt 4 országban történő népszerűsítésére tervezték, hanem annak eredményeit az EU szintjére ültetik át, így a lehető legszélesebb körű hatást téve lehetővé.

3. Módszertan

A kutatás háromféle módon történik: elméleti kutatás, kérdőívek és interjúk. Mindegyik kutatási módszer a lehető legreálisabb és objektívebb információk megszerzésére irányul, amelyek alapján a végén átfogó következtetéseket vonnak le, és javaslatokat tesznek a Paraspport fejlesztésére a megfigyelt területen.

3.1. Kutatás

Az elméleti kutatás olyan kutatás, amelyet a már rendelkezésre álló publikált dokumentumok/kutatások alapján végeznek, vagyis egyfajta másodlagos kutatás..

3.1.1. A megvalósítás okai és módja

Elméleti kutatást végeztek, hogy a meglévő adatok alapján bizonyos következtetésekre jussunk. Valamennyi részt vevő ország nemzeti szintű elméleti kutatást végzett, hogy elemezze, nem csak a fogyatékkal élők jogait, hanem konkrétan a parasportolók jogait szabályozó jogi kereteket is. A sport és a parasport finanszírozásának összehasonlítása érdekében a parasport finanszírozásának elemzését is elvégeztük. A végén minden ország felsorolta azokat a legfontosabb projekteket a parasport területén, amelyeket nemzeti szinten valósít meg.

Az elméleti kutatás célja az volt, hogy minden résztvevő országban ugyanazokat a komponenseket tanulmányozzák, hogy a későbbiekben együtt elemezhessek, és olyan adatokhoz jussanak, amelyek egymással összehasonlíthatóak, és átlátják a valós helyzetet mind ezekben az országokban, mind a megfigyelt területen.

3.1.2. Beérkezett eredmények

Az elméleti kutatás fő hangsúlya a Paraspport finanszírozásán volt, hiszen ez az egyik fő téma, amely minden Paraspportot fejlesztő országban megjelenik. Minden résztvevő ország kutatta a Paraspport finanszírozását. Az eredményeket az alábbiakban mutatjuk be.

3.1.2.1. Szlovákia

Szlovákiában a sport jelenleg a bruttó hazai termelés 0,76%-át és a teljes foglalkoztatás 0,44%-át teszi ki, amivel a gazdaságilag legkevésbé jelentős ágazatok közé tartozik az EU összes tagállamához képest. Ennek okait elsősorban a nem szisztematikus finanszírozásban kell keresni, ami nemcsak a professzionális szintű sport fejlődését akadályozza, hanem jelentősen korlátozza a rekreációs sport és a gyermek- és ifjúsági sporttevékenységek fejlődését is.

A sportegyesületek fejlesztési mutatóinak meghatározásának korlátozott lehetőségei a jelenleg érvényes hárompilléres finanszírozási rendszerből fakadnak, amelyek közül egyik sem biztosít stabil volumet és feltételeket mind a rendes, mind a tőkeforrások számára. A folyó közkiadások bruttó hazai termékhez viszonyított aránya Szlovákiában alacsonyabb, mint a legkevésbé fejlett uniós országokban, ami közvetlenül befolyásolja a beruházások volumenét. A beruházások aránya a bruttó hazai termékhez viszonyítva mindössze az uniós átlag 56%-át éri el. A beruházások alacsony volumene miatt jelentősen mélyül a sportinfrastruktúra beruházási adóssága, jelenleg eléri a 450 millió eurós határt, míg a 2004-óta el nem költött uniós források 405 millió eurót tesznek ki. A szlovák sport jellegzetességei példátlanok az EU országaiban, ami felveti a kérdést, hogy a sportot jelenleg közérdeknek tekintik-e, vagy csak marginális aggálya azoknak a rajongóknak, akik önkéntes munkával próbálnak lépést tartani a fejlett Európával. A sport azonban a közfinanszírozás egyik leghatékonyabb területe. Jelenleg egy eurónyi állami forrás 2,79 euró bruttó hazai termék növekedést generálhat, ami akár 4 eurós potenciált is elérhet. A foglalkoztatás fejlesztése szempontjából a sportipar fenntarthatóan tud egy munkahelyet teremteni a közvetlen külföldi befektetések átlagos beruházásösztönzőinek kétharmadára. Arról nem is beszélve, hogy a sport fejlődése Szlovákiában közvetlenül és pozitívan befolyásol más területeket is, mint például a turizmus, a kultúra stb. Ugyanakkor nem csak a nagyvárosok és az ipari régiók, hanem különösen a vidéki és átmeneti régiók fejlődésére is közvetlen hatással van.

Szlovákiában a lakosság 72%-a egyáltalán nem végez általános sporttevékenységet, csak alkalmadtán. Egy 2017-es Special Eurobarometer tanulmány szerint Szlovákiában a lakosság 49%-a nem végez semmilyen fizikai tevékenységet. Szlovákiában 100 000 lakosra 166 edző jut. Az Európai Bizottság 2016-os tanulmánya alapján Szlovákiában a vizsgált országok átlagához képest a növekvő tendencia ellenére is lényegesen kevesebb edző jut százezer lakosra.

A sportra fordított állami kiadások átlagos növekedési üteme 2015 és 2019 között 14% volt. A sport állami költségvetésből történő finanszírozását elsősorban a sporttörvény ötödik része szabályozza. Szlovákia a 2014-2018-as években a teljes közkiadásainak átlagosan 0,4%-át fordította sportra az állami költségvetésből. Az Eurostat statisztikái szerint ez alacsonyabb, mint a 28 uniós ország 0,7%-os átlaga.

A szlovák általános és középiskolák 36%-ának nincs tornaterme. 2017-ben az Oktatási Minisztérium elemezte a gimnáziumi körülményeket az iskolákban, a legrosszabb körülményeket Nitra és Prešov régiókban találták.

A sport fejlődését és társadalmi jelentőségét országos szinten meghatározó stratégiai és jogalkotási dokumentumok

Országos szinten jelenleg nincs olyan átfogó dokumentum, amely a szlovák sport alappilléreit meghatározná, a sportmozgalom horizontális prioritásait jellemezné, és a sport hosszú távú finanszírozását meghatározná.

A sportfinanszírozás jelenlegi rendszere három forrásra épül: állami forrásokra, magánforrásokra és saját forrásokra. A közforrások közé tartozik a Szlovák Köztársaság Oktatási, Tudományos, Kutatási és Sportminisztériumának, a Szlovák Köztársaság Honvédelmi Minisztériumának és a Szlovák Köztársaság Belügyminisztériumának költségvetése. Tartalmazza még a Szlovák Köztársaság Kormányhivatalának költségvetését, az uniós forrásokat, a magán- és jogi személyek jövedelmének 2%-os adóját, az állami tulajdonú cégek reklámtevékenységét, a közmédiában sportműsorok készítésére és közvetítésére vonatkozó szerződéseket, a városok, települések és önkormányzati régiók költségvetésére, valamint azon vállalatok költségvetésére, amelyekben önkormányzatok és önkormányzati régiók részesedéssel bírnak a sportfogadásokból származó bevételeinek.

A magánforrások közé tartoznak a magánszemélyek és jogi személyek adományai, reklámtevékenységre vonatkozó szerződések, pénzbeli és nem pénzbeli hozzájárulások sportszervezetek által nyújtott szolgáltatásokhoz, jótékonyági lottóból származó bevételek, valamint a sportban végzett önkéntes munka értéke. Saját forrásnak minősül a sporttal foglalkozó személy bevétele, a sportoló személy képviselőjének bevétele, valamint a sportszervezeti tagdíjból származó bevétel.

A szlovák sport finanszírozásának fő célja a professzionális sport és a mindenki számára elérhető sport finanszírozása. A hivatásos sport finanszírozásának elve abban rejlik, hogy az állami költségvetésből az elismert sportágak számára rendszeres hozzájárulásokat rendelnek hozzá. Ez azon a felfogáson alapul, hogy a sport előnyösebb a szlovák társadalom számára és Szlovákia bemutatására a világnak, ha jobb eredményeket érnek el, és több gyermeket vonzanak a rendszeres sporttevékenységre. Leegyszerűsítve az elismert sportágak aránya három alapvető paramétertől függ: a sportsikertől, a sport iránti érdeklődéstől és a taglétszámtól 23 éves korig.

A mindenki számára elérhető sportfinanszírozás elve azon alapul, hogy társadalmi-gazdasági jelentősége egyenesen arányos a rendszeres testmozgást végzők számával, függetlenül azok indítékától (egészség, szabadidő, szórakozás, szépség, befolyás, jövedelem). A mindenki számára elérhető sportfinanszírozás a helyi önkormányzat eredeti hatásköre.

Az állami költségvetés elsősorban a gyermekek és fiatalok nevelését támogatja a testmozgásban való tartós kompetencia fejlesztésére. A szlovák sport jelenlegi finanszírozási modelljének fő hátránya a nagyfokú instabilitás.

Az instabilitás első oka a konkrét állami finanszírozási források kétértelmű azonosítása. A második ok az állami forrásokból származó pénzügyi források mennyiségének valorizálására szolgáló mechanizmus hiánya. A modell nagyfokú instabilitásából adódóan hatalmas és folyamatosan növekvő beruházási adósság keletkezik, amely hátráltatja az egyes sportágak és a sportinfrastruktúra fejlődését, lassító tényezője annak digitalizálásának és kereskedelmi forgalomba hozatalának.

Szponzori megállapodás

A szponzori szerződést a Sporttörvény 50. §-ában és 51. §-ában az alábbiak szerint határozzák meg: a szponzori szerződéssel a támogató kötelezettséget vállal arra, hogy olyan sportoló, sportszakértő vagy sportszervezet számára közvetlen vagy közvetett pénzbeli vagy nem pénzbeli juttatást biztosít, aki nemzeti sportszövetség, nemzeti sportszervezet vagy nemzetközi sportszervezet tagja.

A sporttámogatási szerződés célirányos ajándékozást és reklámozást egyesít, elsősorban a támogatott sporttevékenység támogatására (90%), másodsorban a szponzor nevének vagy márkájának népszerűsítésére (10%). A szponzornak joga van felvilágosítást kérni a szponzoráció felhasználásáról, amelyet a támogatott köteles haladéktalanul megadni. A szponzorációs szerződés Intézete a sport átlátható finanszírozását jelenti, amely állami ellenőrzést is magában foglal:

2016-ban fogadták el Szlovákiában a Sporttörvényt, és kellő idő elteltével összefoglalhatjuk előnyeit és hátrányait. A sporttörvényben meghatározott sport jogi keretei szilárd keretet jelentenek a szlovákiai sportmozgalom jövőbeni működéséhez. Az európai téren belüli trendeket tükrözi, és összességében elmondható, hogy átvétele nagyon előnyös volt a szlovák sport számára, mivel rendszerszerűséget és számos pozitív elemet vitt be a sportmozgalomba. Az egyik legfontosabb szempont a pénzügyi források volumenének növelése és meghatározott szempontok alapján való támogathatósága. A törvény formalizálta a munkaügyi kapcsolatokat a sport területén, és fontos ellenőrző szerveket hozott létre a sportmozgalomban. Pozitív fejleményként értékelhető a Sporttámogatási Alap és a Sportinformációs Rendszer létrehozása. A sporttörvény alkalmazásának öt évnyi tapasztalata után azonban számos észrevétel és javítási javaslat született. Ezek a javaslatok további módosításokat igényelnek a törvény egyes részein a jelenlegi helyzet alapos elemzése alapján problémásnak minősített területeken. Bármilyen változtatást azonban széleskörű szakmai megbeszélésnek kell megelőznie, amelyben minden érintett fél részt vesz. Egy ilyen megbeszélés megfelelő eszköze

lehet a szlovák sportstratégia kidolgozására irányuló projekt következő szakaszában létrehozott szakértői munkacsoport.

A sporttörvény előnyei és fejlesztései a következők:

- A szervezett sportélet alapkonceptióinak kialakítása
- Az országos sportegyesületek és ernyőszervezetek pénzügyeinek növelése és stabilizálása
- Új szerződéses kapcsolatok meghatározása a sportban
- Sporttörvény által létrehozott intézmények:
- Fegyelmi Bizottság a sportági vitákat rendező testület
- Sportági Főfelügyelő
- Szlovák Doppingellenes Ügynökség
- A Sportinformációs Rendszer elindítása

Másrészt a törvény hatékonyságát illetően kritikák is értek, elsősorban a következő okok miatt:

- Sportszervezetek nagyszámú kötelezettségének meghatározása
- A szervezetek többszörös adatszolgáltatási kötelezettsége a Sportinformációs Rendszerben és a weboldalukon
- A sportban tevékenykedő szervezetek kötelezettségeinek nem egyértelmű meghatározása
- Vitatott a „korlátozások” megtartása a támogatási képletben
- Többszörös szankció az alany általi jogsértésért
- A közpénzek kedvezményezettjei számára való jogosultság elvesztése
- Országos sportegyesületi elismerő oklevél megszüntetése
- Közigazgatási szabálysértés
- Átláthatatlanság hiánya a jogszabályokban a különféle értelmezések lehetőségével.

A sporttörvényen alapuló forrás-újraelosztás elemzésekor fel kell hívni a figyelmet a fogyatékosok sportjának szisztematikus finanszírozásának hiányára. Egyrészt a sport ökoszisztémájának ez a része a pénzügyi források egy részét allokálják. Ezeket a forrásokat azonban nem egy képlet alapján osztják fel, hanem pontatlan és mérhetetlen mutatók alapján. Emiatt célszerű lenne az egyes sporttevékenység típusokhoz a pénzügyi források allokációját a jelenleg elismert sportágakhoz hasonló, átlátható formulán keresztül alkalmazni. Természetesen nem lehet közvetlenül alkalmazni az elismert sportágak képletét a mozgássérült sportolók forráselosztásánál. Ezen a területen átfogó kiigazításokon kell átesni, amelyeket széles körű szakmai vitának kell megelőznie.

Más országokhoz képest Szlovákia fordítja a legkevesebb pénzügyi forrást a sportra az állami költségvetésből (abszolút és százalékos értékben). Ezt a számítást az egyes országok árszintjének összehasonlítása is megerősítette. A sportfinanszírozást a Szlovák Köztársaság feltételei között több forrásból biztosítják. A legfontosabb szerepet az Oktatási Minisztérium és a helyi önkormányzatok játsszák, Szlovákiában az önkormányzatok aránya a sport állami kiadásaiban több mint 50% volt a vizsgált időszakban. A Sporttámogatási Alap 2020 óta jelentős sportfinanszírozási forrássá vált, amelyet a sportinfrastruktúra-fejlesztés sürgős szükségleteinek kielégítésére hoztak létre. A sport állami támogatása történelmileg több minisztérium között oszlott meg, különösen az oktatási, a védelmi és a belügyminisztérium között. Ez a felosztás a gyakorlatban pozitív aspektusokat (például az egyes sportágak több forrásból történő finanszírozása), de negatív szempontokat is (pl. összetett kommunikáció és adminisztratív megkettőzés) hoz magával. Az elismert sportegyesületek elszámolható hozzájárulása többszempontú támogatási képlet alapján, átláthatóan, előre ismert paraméterek alapján kerül megállapításra. A hozzájárulás tényleges összegét azonban korlátozzák a képlet bevezetése előtt szubjektíven meghatározott értékeket meghosszabbító, a sportegyesületek többsége számára hátrányos "korlátozások" (a szavazati jogok száma és a taglétszám aránya alapján). További problémás tényezők közé tartozik a vitatott paraméterekből levezetett hazai vagy nemzetközi sport iránti érdeklődés számítása, valamint az élsportra való kiegyensúlyozatlanság vagy erőteljes fókusz. Ennek az "egyensúlytalanságnak" köszönhetően az élsportolók kis csoportja befolyásolja a támogatás teljes összegét. Meg kell említeni, hogy e paraméterek kiigazítására és javítására irányuló tevékenységeket végeznek.

A sportinfrastruktúra magas beruházási adóssággal rendelkezik, és nem felel meg a sportági alapképzés, a sportrendezvények lebonyolítása, az aktív szabadidős tevékenységek, illetve a minden sportoló számára akadálymentes hozzáférés követelményeinek. Az infrastruktúrát szintén nagy energiaigény jellemzi, és nem felel meg a fenntarthatóság elveinek. A kedvezőtlen állapotot tetézi, hogy Szlovákiában nincs nemzeti nyilvántartás a sportinfrastruktúráról. Hiányzik az infrastruktúra-fejlesztés vagy -felújítás kiemelt területeinek egyértelmű meghatározása is. A register létrehozása jelenleg is folyamatban van, várhatóan 2021-ben fejeződik be. Az elmúlt években több infrastrukturális projekt valósult meg. Sajnos az előkészítés és a megvalósítás tekintetében nem keresték meg őket szisztematikusan. Az ifjúsági vagy sporteredményekre gyakorolt lehetséges pozitív hatásokról szintén hiányoznak az információk. E tekintetben jelentős mérföldkövet jelent a Sporttámogatási Alap létrehozása.

3.1.2.2. Szlovénia

A Paraspport finanszírozásának vizsgálata Szlovéniában a jelenleg hatályos sporttörvényen alapul. A sporttörvény meghatározza a sporthoz fűződő közérdeket, annak megvalósításának mechanizmusait, az érte felelős szerveket, valamint a sportszakmai munkavégzés feltételeit, a sportolók jogait, a közcélú sportlétesítményeket és a sportolási területeket Különös figyelmet fordítanak a parasporthra (a fogyatékkal élők sportjára), amelyet a törvény a következő definícióval határoz meg: a fogyatékkal élők sportjának minden olyan formája, amelyet a fogyatékkal élők az iskolarendszeren kívül folytatnak.

A évi sportprogram megvalósításának állami szintű társfinanszírozásának szabályai

Jelen szabályzat határozza meg az LPŠ alábbi programjainak és területeinek társfinanszírozási kritériumait:

Sportprogramok:

- gyermekek és fiatalok szabadidős sportoktatása,
- speciális igényű gyermekek és fiatalok testnevelése,
- tanórán kívüli sporttevékenység,
- színvonalas sportolásra irányuló gyermek- és ifjúsági testnevelés,
- élsport,
- fogyatékkal élők sportolása,
- sportrekreáció,
- senior sport,
- beruházások sportlétesítményekbe és szabadtéri sportolási lehetőségekbe,
- fejlesztő tevékenységek a sportban,
- sportszakemberek oktatása, képzése és szakmai továbbképzése,
- sportolók és sportszakemberek státuszjogai és a programok szakmai támogatása,
- sportkiadások,
- tudományos kutatási tevékenység a sport területén,
- információs és kommunikációs technológia a sport területén,
- szervezettség a sportban,
- sportesemények és sportpromóció,
- sportesemények,
- sporttal kapcsolatos nyilvános információk,
- sportörökség és múzeumi tevékenység a sportban,
- társadalmi és környezeti felelősségvállalás a sportban.

A társfinanszírozás tárgya és feltételei

A kiemelt sportprogramok támogatását a következők társfinanszírozzák:

- olimpiai, világ- és nemzetközi klasszis státuszú élsportolókat tartalmazó nemzeti válogatott nemzeti csapatok felkészülése és szereplése,
- alap az élsportolóknak,
- díjak az élsportolóknak és a szakembereknek.

A nemzeti sportszövetségek, a Szlovén Olimpiai Bizottság és a Szlovéniai Fogyatékosok Sportszövetsége – Szlovén Paralimpiai Bizottság (a továbbiakban: NPC Szlovénia) az előző bekezdés első és harmadik francia bekezdése alapján pályázhatnak tevékenységek társfinanszírozására, valamint tevékenységek finanszírozása a harmadik francia bekezdésből a csapatsportokban versenyző egyesületek is.

Mozgáskorlátozottak sportja (Parasport)

A fogyatékkal élők sportjának támogatását a következők társfinanszírozzák:

- kísérleti programok a sport és a fogyatékkal élők, valamint a jótékonyági társaságok és egyesületek összekapcsolására,
- országos bajnokság a mozgássérült sportágban.

A társfinanszírozás tárgya és feltételei

Az a vállalkozó, akinek pilot programja a fogyatékkal élők tömegsportjához kapcsolódik országos szinten társfinanszírozott, ha a program tervezésében és megvalósításában a sport-, fogyatékosügyi vagy humanitárius egyesületek, szövetségek szervezeti integrációja nyilvánvaló.

A társfinanszírozás tárgya és összege

A Szlovén NPC, mint a fogyatékkal élők sportja terén működő ernyősportszervezet a Szlovén Köztársaságban társfinanszírozásban részesül.

A következő működési területek társfinanszírozásban részesülnek:

- a színvonalas sportolást célzó, magas színvonalú gyermek- és ifjúsági sport- és sportnevelési projektek és programok szakmai munkájának társfinanszírozása,

- tevékenységek megvalósítása versenyprojektek keretében, amelyek megszervezője a Szlovén NPC: paralimpiai játékok és siketlimpia
- javaslat készítése a nemzetközi értékű sportági csúcsteljesítmény kritériumaira,
- törvényen alapuló közhatalom megvalósítása (mozgáskorlátozott sportok képzési programjának készítése),
- olyan projekteken dolgozni, amelyek célja a fogyatékkal élők sportban való részvételének növelése,
- a fogyatékkal élők sportolási részvételét növelő rendszer kialakítása és működtetése,
- a Szlovén NPC működéséhez szükséges pénzeszközöket éves sportprogramok határozzák meg.

A társfinanszírozás tárgya, kritériumai és összege

Társfinanszírozott a felkészülés és a nemzetközi sportági versenyeken való részvétel: Olimpiai Játékok, Paralimpiai Játékok, Siketolimpiai Játékok, Európai Játékok, Mediterrán Játékok, Nem olimpiai sportágak és szakágak Világjátékai, Európai Ifjúsági Olimpiai Fesztivál és Ifjúsági Olimpiai Játékok, ugyanis:

- Napi 13 pont értékig a paralimpiai játékok előtti évben és a paralimpiai játékok évében 20 napos felkészülés és részvétel a paralimpiai játékokon való részvételre jelentkezők számára társfinanszírozásban részesül, melynek száma a Szlovéniai Mozgássérült Sportszövetség javaslatára a források nagyságán alapul - A Paralimpiai Bizottságot a minisztérium határozza meg. A program értékeléséhez a nemzeti válogatottak felkészülési programjaiért és teljesítményeiért járó pontértéket használják fel.
- Napi maximum 13 pont értékben a siketolimpia előtti évben és a siketolimpia évében 20 napos felkészülési és részvételi társfinanszírozásban részesülnek a siketolimpián való részvételre jelentkezők, amelyek számának alapja a források mértékéről a Szlovéniai Mozgássérültek Sportszövetsége javaslata alapján - A Paralimpiai Bizottságot a minisztérium határozza meg. A program értékeléséhez a nemzeti válogatottak felkészülési programjaiért és teljesítményeiért járó pontértéket használják fel.

Pilot programok a sport és a fogyatékkal élők összekapcsolására, valamint karitatív egyesületek és egyesületek

Társfinanszírozás tárgya

A sportlétesítmények használatának/bérlésének, valamint a sportszakosztály megfelelő szakmailag képzett munkatársainak társfinanszírozása a sport és a fogyatékkal élők, valamint a karitatív egyesületek és egyesületek összekapcsolását célzó kísérleti programok megvalósításához.

A társfinanszírozás feltételei és a társfinanszírozás mértéke

Társfinanszírozásban részesül az a vállalkozó, akinek pilot programja országos szinten kapcsolódik a fogyatékkal élők tömegsportjához, és a program tervezése és megvalósítása a sport-, fogyatékosügyi és jótékonyági egyesületek, szövetségek szervezeti integrációját mutatja.

A sportot és a fogyatékkal élőket összekötő kísérleti programok, valamint a karitatív egyesületek és szövetségek támogatási összegét az éves sportprogramok határozzák meg.

A társfinanszírozás kritériumai

A kísérleti programok célját, célját, a sport- és fogyatékkal élők és karitatív egyesületek, egyesületek mintaprogramjainak kiválasztásának szempontjait, a kísérleti programok társfinanszírozását minden nyilvános pályázatban határozzák meg.

Országos Bajnokság a mozgássérült sportágban

Társfinanszírozás tárgya

Társfinanszírozással megvalósul a mozgássérült sportok országos bajnokságának megrendezéséhez szükséges sportlétesítmények, felületek használata/bérlése.

A társfinanszírozás feltételei

A fogyatékkal élők országos bajnokságának megvalósítását az alábbi feltételekkel társfinanszírozzuk:

- a fogyatékkal élők országos bajnokságai az egyéni sportágak egyéni sportágainak rendszeres programjának országos bajnokságaival egy időben, valamint a nemzeti

bajnokságokkal vagy a kollektív sportágban a Szlovénia Kupa zárásával egy időben zajlanak;

- a fogyatékkal élők egyéni országos bajnoksága az egyetlen országos fogyatékos bajnokság egy adott évben és
- a fogyatékkal élők állami bajnokságának társfinanszírozására pályázik az országos sportszövetség, amely országos szinten az egyes sportágak birtokosa.

A mozgássérültek sportágában országos bajnokságok megvalósítását célzó programok értékelése pontrendszer alapján történik.

A minisztérium a tárgyévre a mozgássérült sportok országos bajnokságának pontértékét a következő arányban határozza meg:

- az éves sportprogramban meghatározott keretösszeg, a fogyatékkal élők sport területén országos bajnokságok lebonyolítására és
- a nyilvános pályázatra regisztrált összes vállalkozó összesített pontszáma, akik megfelelnek a fogyatékkal élők sportjának országos bajnokságai megvalósításának társfinanszírozási feltételeinek.

Olimpiai és paralimpiai érmek

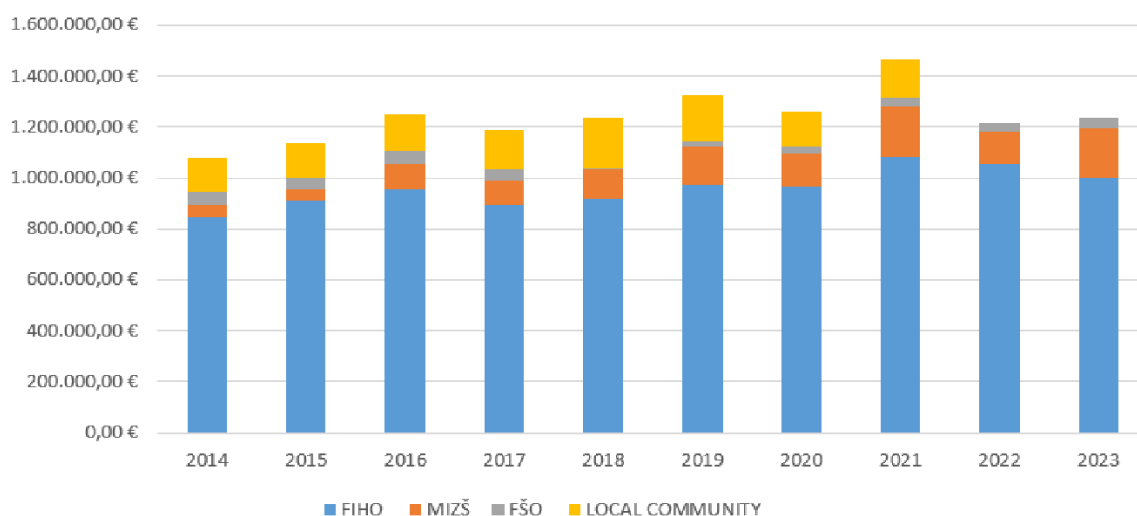
A parasport területén a fogyatékkal élő sportolók, paralimpiai érem és siketlimpiai érem birtokosai, valamint edzőik a Szlovén Mozgássérült Sportszövetség – Szlovén Paralimpiai Bizottság által meghatározottak szerint az első pont rendelkezéseiben meghatározott összegű jutalomban részesülnek, e cikk ötödik bekezdése szerint.

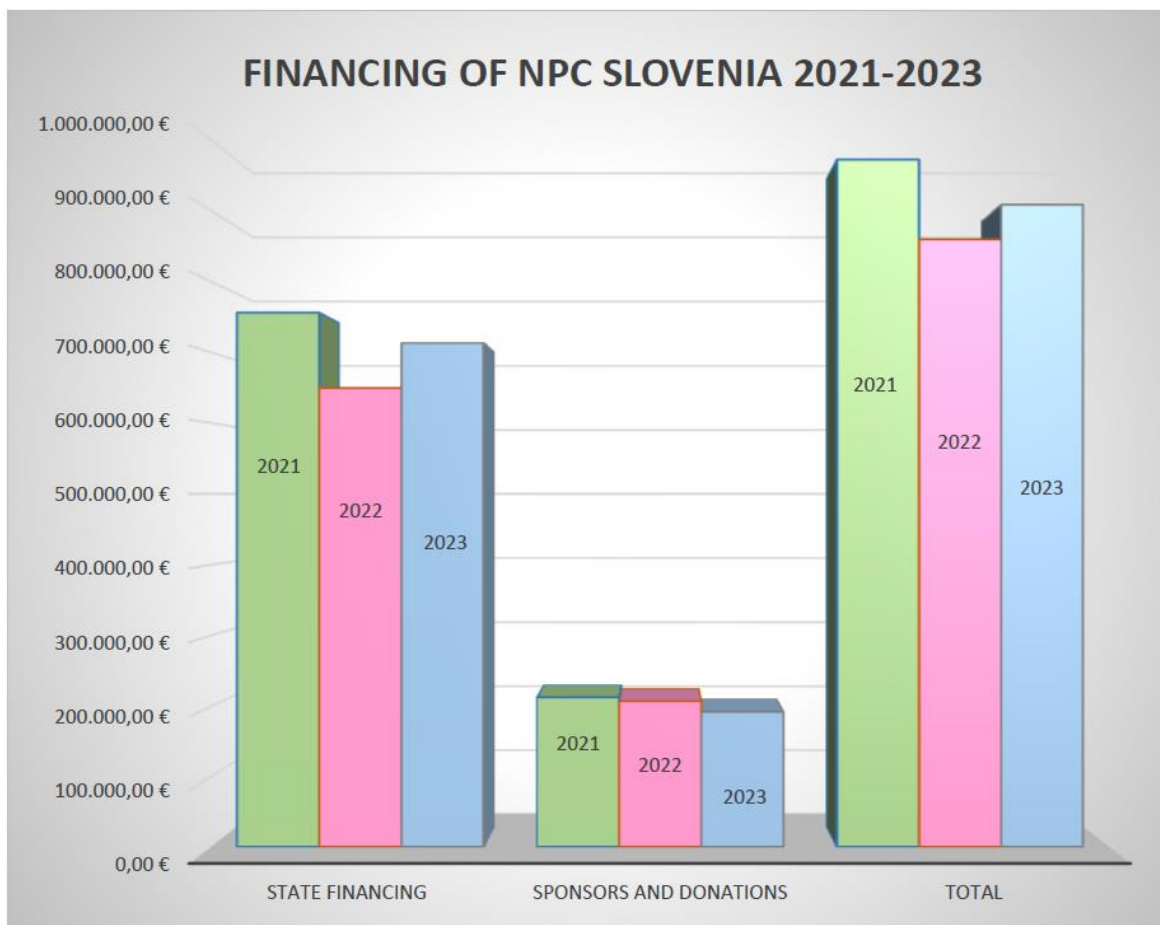
Parasport finanszírozása helyi szinten

A szlovéniai sport tízéves nemzeti programjának elemzése kimutatta, hogy a fogyatékkal élők sportjára előirányzott keretösszeg átlagosan mindössze nyolc százalékát költötték el helyi szinten. Ez azt jelenti, hogy számos lehetőség kínálkozik a fogyatékkal élők sporttevékenységének finanszírozására, amivel a sportegyesületek és a fogyatékkal élők egyesületei sem élnek. A helyi közösségek minden évben jelentős forrásokat szánnak a sportra az elfogadott Éves Sportprogram alapján az önkormányzati költségvetésen belül. A sport éves programja az egyes sportterületek szerint osztja el a pénzt. Ezért a fogyatékosügyi szervezeteknek már a sport éves programjának elfogadása előtt küzdeniük kell azért, hogy a fogyatékosok sportja megfelelő forrásrészt kapjon a programon belül. Ebben az esetben a helyi közösségek kritériumai gyakran a sportprogramokban való részvételhez kötődnek, ahol

elsősorban konzorciumokba tömörülve és több fogyatékosügyi szervezet programjának egybevonásával lehet megfelelni a finanszírozás kritériumainak. Ennek során a fogyatékkal élők egyesületeinek a lehető legnagyobb mértékben alkalmazkodniuk kell az önkormányzati szintű programok és létesítmények pénzügyi forrásainak odaítélésének kritériumaihoz. A helyi szintű finanszírozás másik szempontja a kiválósági kritérium, amely a fogyatékkal élő élsportolók egyenlő státuszát jelenti a többi élsportolóhoz képest. Az élsportolói státusz kiegyenlítése egyben többletfinanszírozást is jelent programjuk számára. Azoknak a sportegyesületeknek, amelyek mozgássérültek sportegyesületei, vagy amelyeknek programjaiba beépítik a fogyatékkal élők sportját, összehangoltan, egységesen és proaktív módon kell fellépniük, ha meg akarnak felelni a helyi közösség finanszírozási feltételeinek. A fogyatékkal élők helyenkénti kisebb létszáma miatt, ami akadályozza a fogyatékkal élők szervezett csoportos mozgását, sok helyen több helyi közösség vagy sportegyesület összefogására is szükség van, ami a programok szervezési költségeinek csökkenését is jelenti, ami miatt a programok jellegétől függően (általában csoportonként kisebb számú gyakorló) valamivel drágább.

FUND FINANCING OF PARASPORT IN SLOVENIA

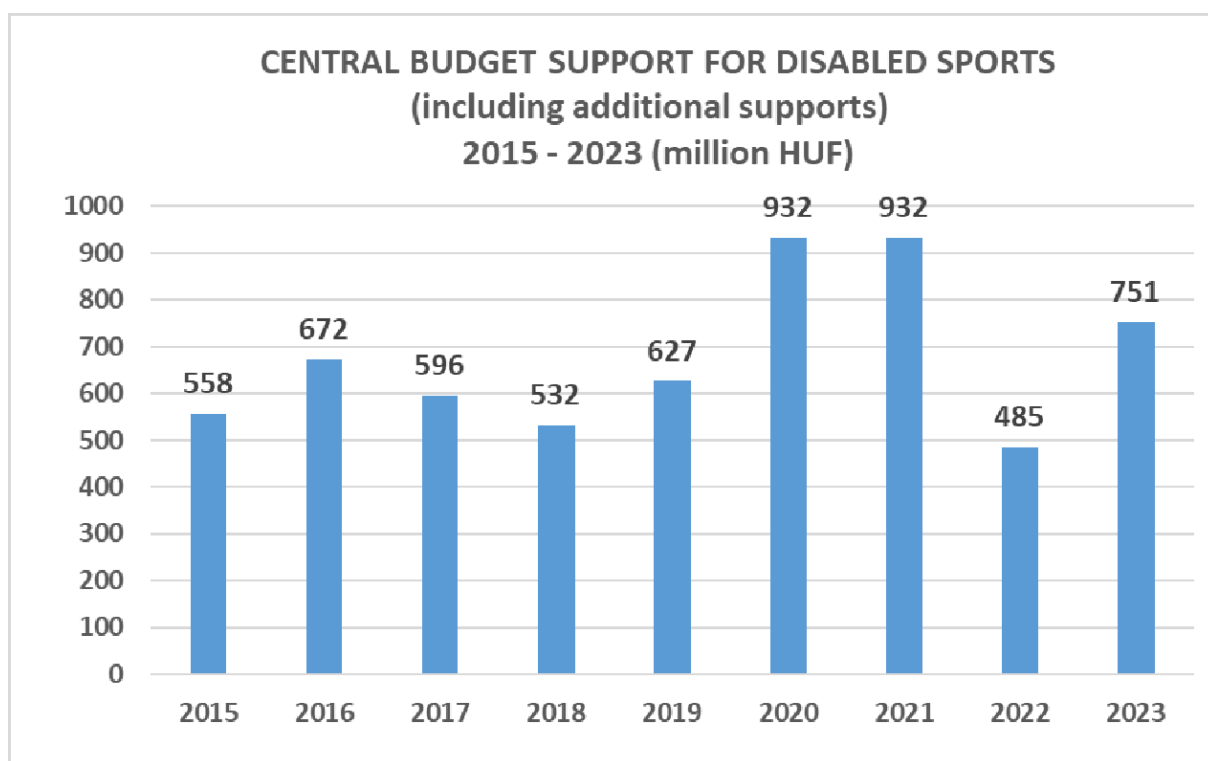

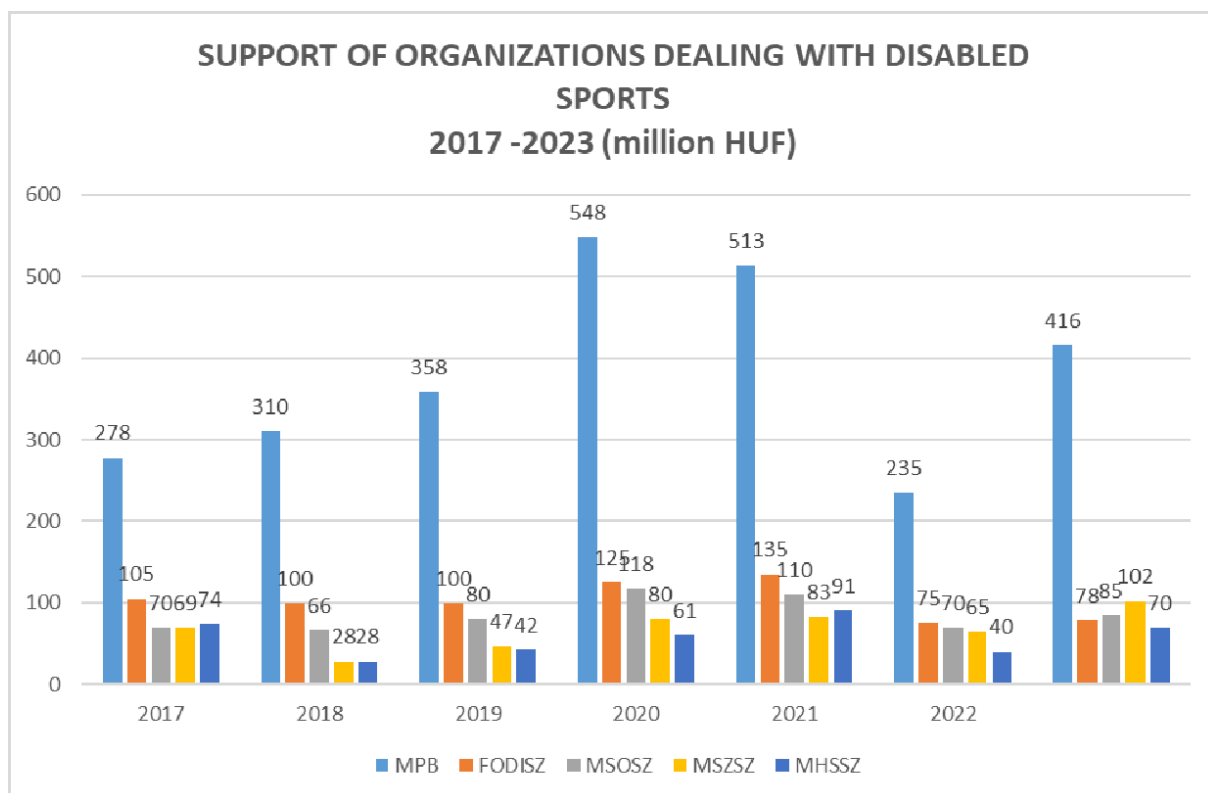
A fenti grafikon az NPC Szlovénia finanszírozását mutatja – az állami finanszírozással és szponzorációval együtt.

3.1.2.3. Magyarország

Pénzügyi helyzet, szponzorok, CSR gyakorlatok Magyarországon

- Mozgássérült sport támogatási/költségvetési rendszere: állami támogatás, Gerevich Aladár sportösztöndíj, BOM-ösztöndíj, Magyar Sportcsillagok ösztöndíja, állami jutalmak és eredményesség támogatása, olimpiai járadék, Halassy Olivér Program – parasport edzők elismerése, szponzorok és adományok

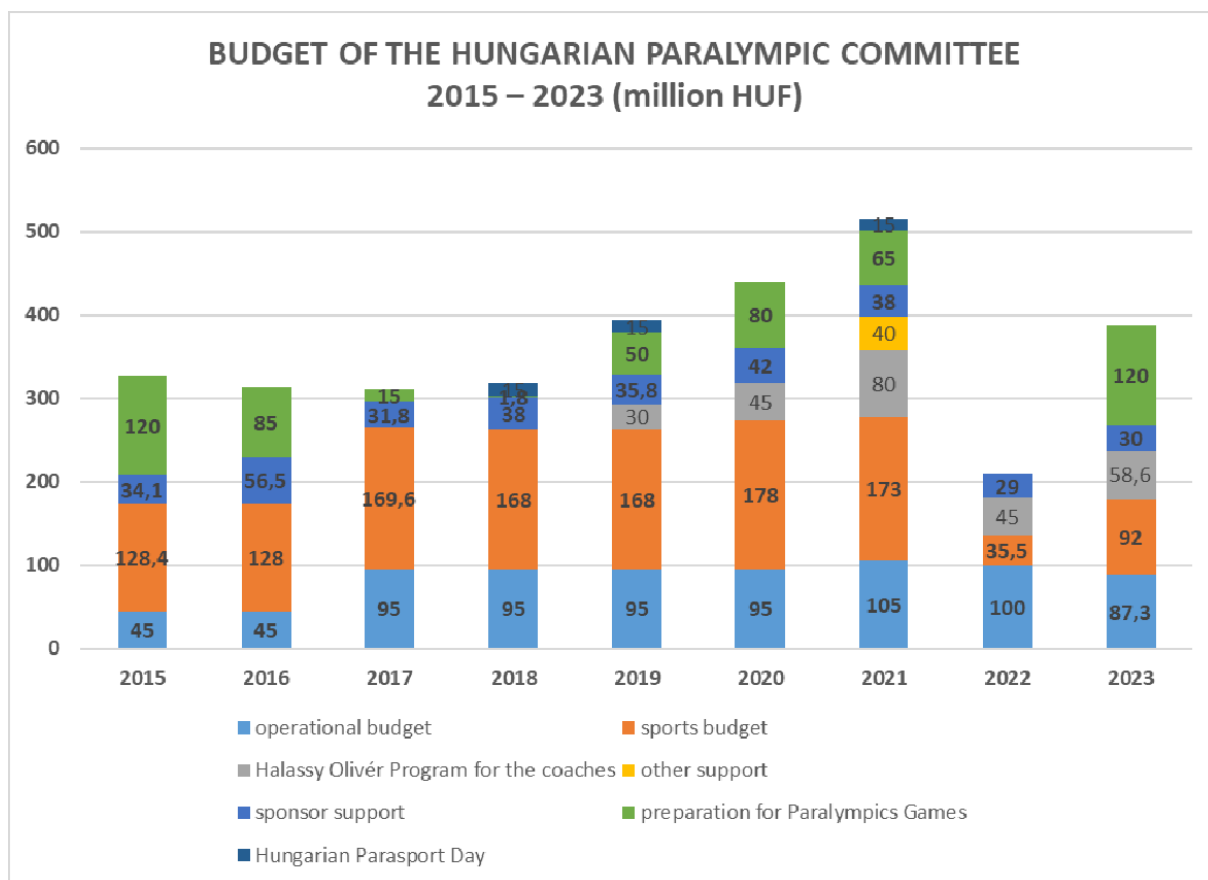

- **MPB** *Hungarian Paralympic Committee*
- **FODISZ** *Hungarian National Student and Leisure Sport Association for the Disabled*
- **MSOSZ** *Special Olympics Hungary*
- **MSZSZ** *Hungarian Transplant Sport Federation*
- **MHSSZ** *Hungarian Deaf Sports Federation*

A Magyar Paralimpiai Bizottság költségvetését főként a Honvédelmi Minisztérium (állami forrásokból) és különböző magánforrásokból finanszírozza.

- Mozgássérült sportot rendszeresen finanszírozó és támogató cégek: Allianz Hungary, K&H Bank, Toyota, Tisza, REHAB, BioTech USA

3.1.2.4. Horvátország

A Horvát Köztársaságot (a továbbiakban: Horvát Köztársaság) a „Sport Nemzet” elnevezés díszíti, amely mellett számos irigylésre méltó eredményt elérő sportoló támogat. Ha figyelembe vesszük, hogy a Horvát Köztársaság lakosságát tekintve a 26. helyen áll, a sporteredmények még inkább előtérbe kerülnek.

A folyamatos élsporteredmények elérése biztosan nem valósulhatna meg az ernyősport egyesületek és tagjaik segítségével nélkül, akik nem csak az él- és amatőr sport fejlesztéséért, hanem a fogyatékkal élők sportjának és az iskolai sport fejlesztéséért is gondoskodnak. és tudományos sport. Szinergikus hatásuk számos sportág fejlődését teszi lehetővé, ami közvetlenül az élsportolók fejlődési bázisának bővülését eredményezi a klubok és a sportolók számának növekedésén keresztül, közvetve pedig az egészségre előnyös fizikai aktivitást ösztönzi.

A Horvát Köztársaság sporttörvénye nem ismeri el az „ernyősport egyesületek” kifejezést, azonban a sportszervezéssel és a Horvát Köztársaság állami költségvetéséből származó

pénzügyi források elosztásával öt olyan egyesülethez jutunk, amelyek esernyő sportegyesületnek tekintendők. A sportszervezetek öt külön programot valósítanak meg, de területeik továbbra is összefonódnak. A Horvát Köztársaság ernyősport egyesületei a következők: Horvát Olimpiai Bizottság (HOO), Horvát Paralimpiai Bizottság (HPO), Horvát Siketek Sportszövetsége (HSSG), Horvát Akadémiai Sportszövetsége (HASS) és Horvát Iskolásport Szövetsége (HŠSS).

Az ernyősport egyesületek munkaterületeit és kötelezettségeit a Horvát Köztársaságban a sporttörvény határozza meg, míg a tevékenységeket túlnyomórészt állami költségvetésből finanszírozzák. Az alábbiakban az ernyősport egyesületek finanszírozása látható 2012-től 2022-ig.

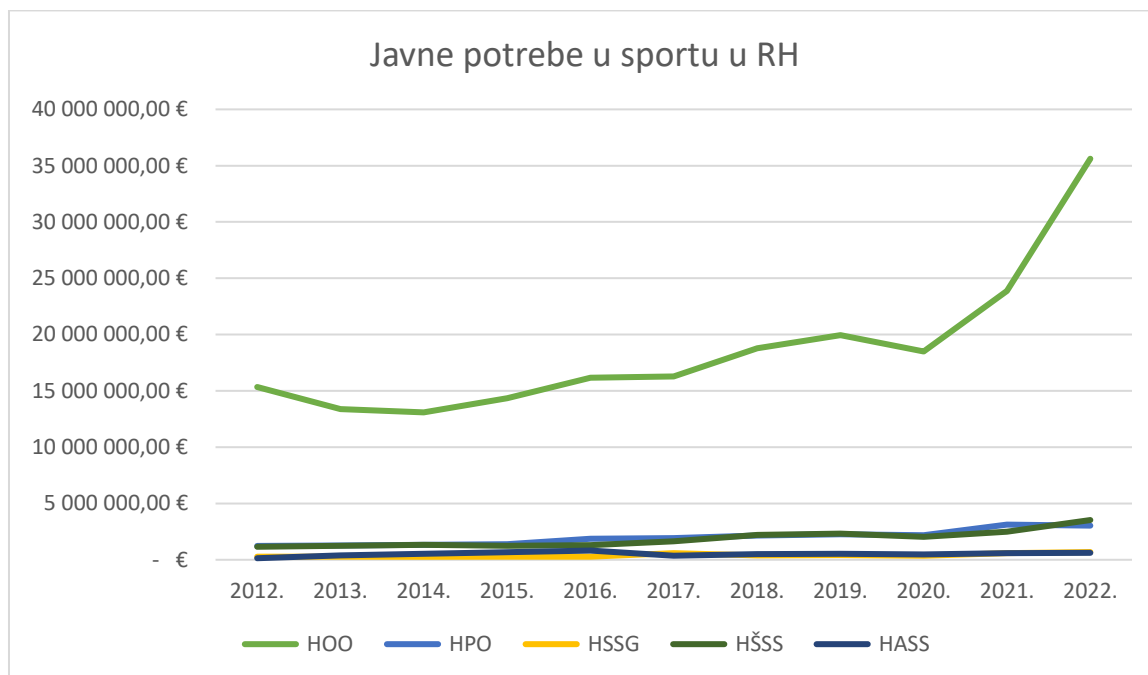
1. táblázat: Ernyősport egyesületek finanszírozása - 2012-2022. között

	HOO	HPO	HSSG	HŠSS	HASS	
2012.	15.329.858,43 €	1.231.532,27 €	288.325,07 €	1.154.626,65 €	138.378,56 €	18.142.720,97 €
2013.	13.381.913,87 €	1.268.087,47 €	284.827,20 €	1.253.971,70 €	384.786,53 €	16.573.586,77 €
2014.	13.091.097,33 €	1.314.729,87 €	266.427,60 €	1.331.533,23 €	541.238,80 €	16.545.026,83 €
2015.	14.342.006,13 €	1.384.508,93 €	280.427,60 €	1.251.720,53 €	670.484,13 €	17.929.147,33 €
2016.	16.175.036,00 €	1.860.002,53 €	268.665,07 €	1.292.966,67 €	818.472,55 €	20.415.142,81 €
2017.	16.295.855,87 €	1.931.118,93 €	577.380,00 €	1.648.666,67 €	373.113,33 €	20.826.134,80 €
2018.	18.783.596,67 €	2.160.000,00 €	397.800,00 €	2.200.000,00 €	510.112,00 €	24.051.508,67 €
2019.	19.948.179,60 €	2.266.920,00 €	412.080,93 €	2.324.328,53 €	528.424,93 €	25.479.934,00 €
2020.	18.497.964,27 €	2.176.063,60 €	372.250,53 €	2.030.995,20 €	466.666,67 €	23.543.940,27 €
2021.	23.859.800,40 €	3.122.875,73 €	579.589,91 €	2.491.223,62 €	586.666,67 €	30.640.156,33 €
2022.	35.617.518,41 €	3.031.189,47 €	686.536,85 €	3.529.629,32 €	611.722,00 €	43.476.596,05 €
	205.322.826,97 €	21.747.028,80 €	4.414.310,76 €	20.509.662,12 €	5.630.066,17 €	

Forrás: Horvátország Turisztikai és Sportminisztériuma

Az 1. táblázat a Horvát Köztársaság ernyősport egyesületeinek finanszírozását mutatja be tíz éven keresztül. A táblázatot nézve azt látjuk, hogy a legtöbb forrás a Horvát Olimpiai Bizottság (HOO) tevékenységének finanszírozására ment, míg a legkevesebb költségvetési forrás a Horvát Siketek Sportszövetsége (HSSG) tevékenységére jutott. Ezenkívül, ha összehasonlítjuk az éveket, két ingadozást vagy csökkenést láthatunk. Az első 2012-hez képest 2013-ban történt. A 2012-ben a sportra fenntartott pénzforrások valamivel több mint 1 500 000,00 euróval haladták meg a 2013-as forrásokat. Ennek oka, hogy 2012 olimpiai év volt, és szükség volt rá. több anyagi forrást kell fordítani az olimpiai és paralimpiai játékokra induló sportolók költségeinek fedezésére. A második ingadozást vagy csökkenést 2020-ban regisztrálták, amikor a sportköltségvetés kicsivel kevesebb, mint 2 000 000,00 euróval csökkent. Ennek oka a COVID-19 okozta globális járvány volt, amikor betiltották a sportversenyek és általában a nagy sporttevékenységek megrendezését. A többi megfigyelt évben a sport finanszírozása emelkedett.

1. ábra: Közsükségletek a sportban a Horvát Köztársaságban - 2012-2022.

Forrás: Horvátország Turisztikai és Sportminisztériuma

Az 1. ábra a HOO és más ernyősport egyesületek szükségleteihez való pénzügyi források elosztásának különbségét mutatja. A legnagyobb költségvetési terhet a HOO viseli, ezt követi az HPO, a HŠSS, a HASS és a HSSG. Ha más egyesületeket hasonlítunk össze, akkor az a HPO és a HŠSS, valamint a HSSG és a HASS pénzügyi költségvetése viszonylag hasonló.

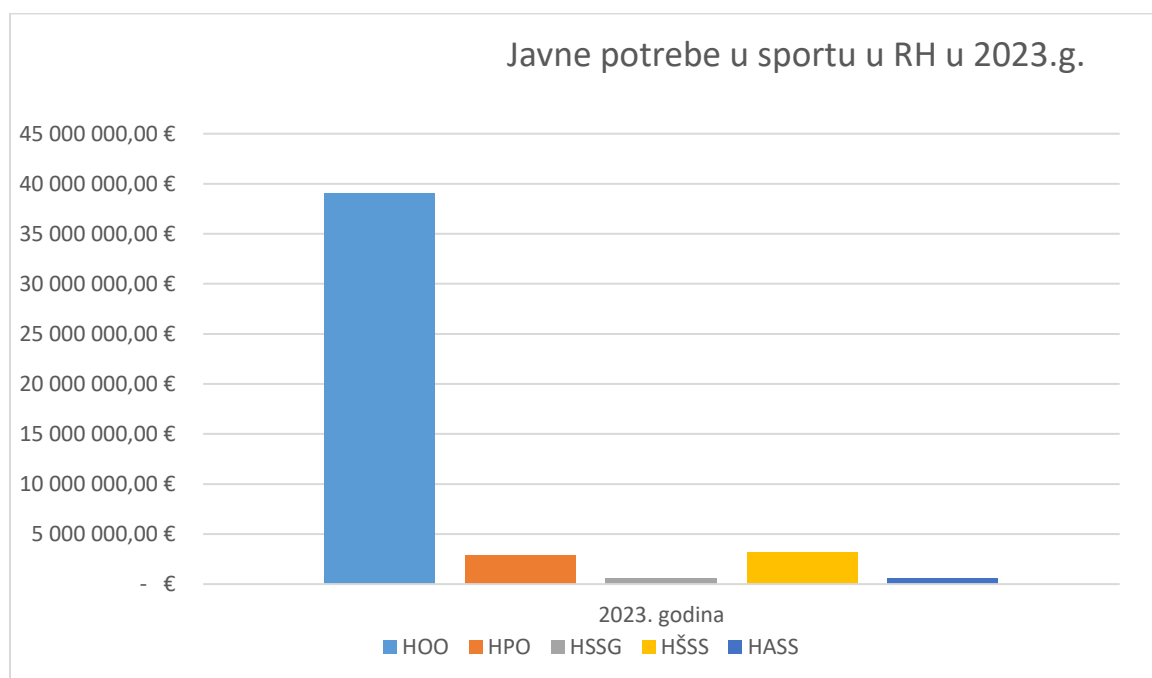
2. táblázat: Ernyősport egyesületek finanszírozása 2023-ban

	HOO	HPO	HSSG	HŠSS	HASS
2023. godina	39.057.712,00 €	2.900.000,00 €	590.000,00 €	3.200.000,00 €	610.000,00 €

Forrás: Horvátország Turisztikai és Sportminisztériuma

2023-ban a HOO javára a költségvetési előirányzatok növekedése tapasztalható, míg a többi ernyőszövetség költségvetési keretösszege kisebb, mint az előző évi.

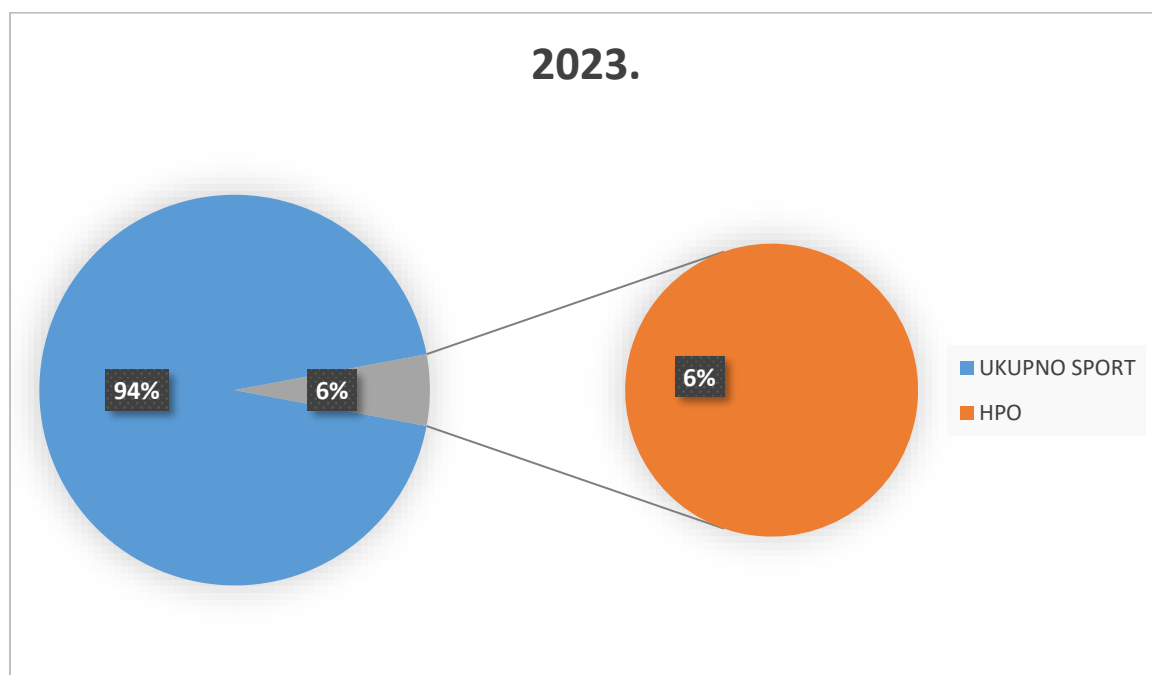
2. ábra: Közsükségletek a sportban a Horvát Köztársaságban 2023-ban.

Forrás: Horvátország Turisztikai és Sportminisztériuma

A 2. ábra jól szemlélteti a többi ernyősport egyesület finanszírozási kapcsolatát a HOO-ban.

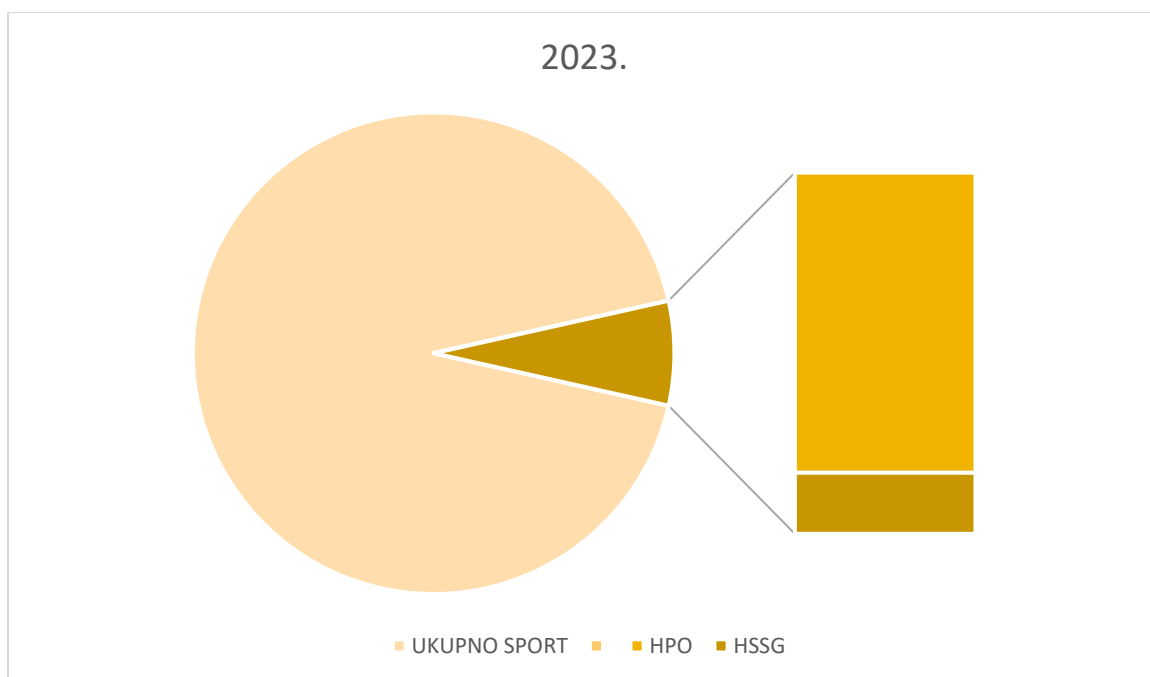
3. ábra: Az MSZH támogatásának aránya a teljes sportfinanszírozásban 2023-ban.

Forrás: Horvátország Turisztikai és Sportminisztériuma

A 3. ábra a Horvát Paralimpiai Bizottság finanszírozásának arányát mutatja a Horvát Köztársaságban 2023-ban a sport teljes finanszírozásához viszonyítva. A sportra szánt pénzügyi források teljes összege 2023-ban 46 357 712,00 €, amelyből a HPO összege 2 900 000,00 €. Az MSZH számára elkülönített pénzügyi keret a Horvát Köztársaságban a sportra szánt teljes pénzügyi keret 6%-át teszi ki.

4. ábra: A parasport finanszírozás aránya a sport teljes finanszírozásában 2023-ban.

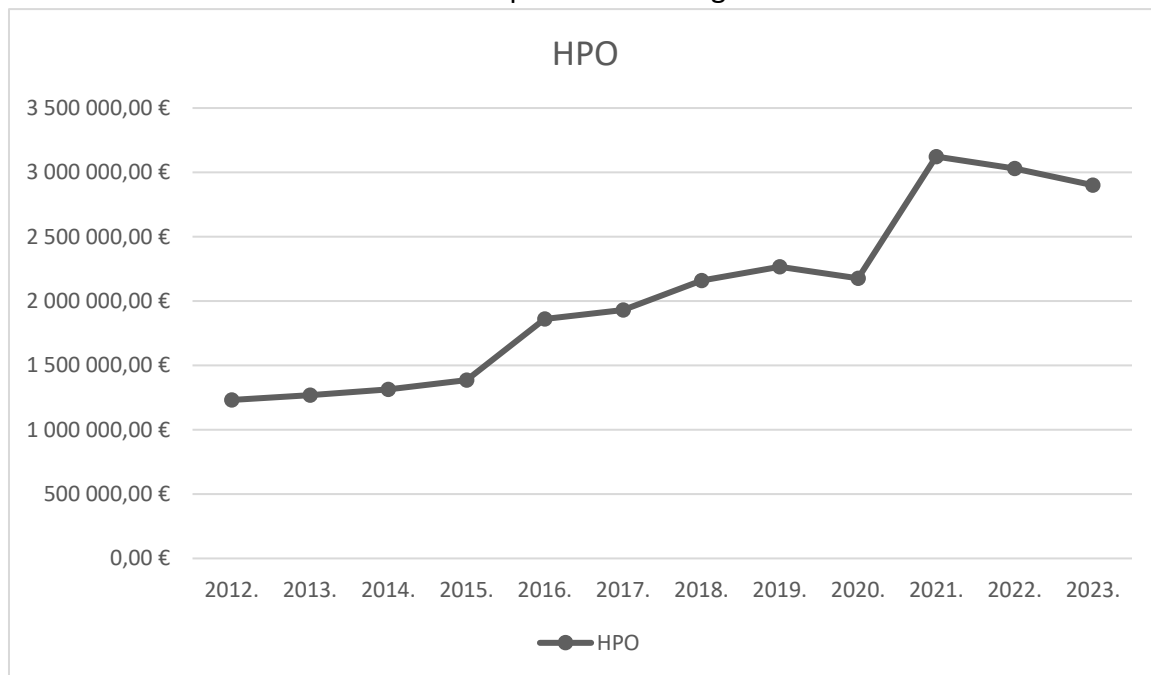

Forrás: Horvátország Turisztikai és Sportminisztériuma

Ha a számításhoz hozzáadjuk a HSSG 4. ábrán látható finanszírozását, akkor arra a következtetésre jutunk, hogy a parasport pénzügyi keretösszege a Horvát Köztársaságban a sportra szánt teljes pénzügyi keret 6%-át teszi ki.

Az 5. ábrán látható, hogy az MSZH finanszírozása a 2012-2023 közötti időszakban viszonylag stabil növekedést mutat. Az MSZH állami költségvetésből történő finanszírozása 2021 után folyamatosan csökkent.

5. ábra: A Horvát Paralimpiai Bizottság finanszírozása - 2012-2023.

Forrás: Horvátország Turisztikai és Sportminisztériuma

3.2. Kérdőívek

A kérdőívek lebonyolításának fő célcsoportja a parasport szervezetek és cégek voltak.

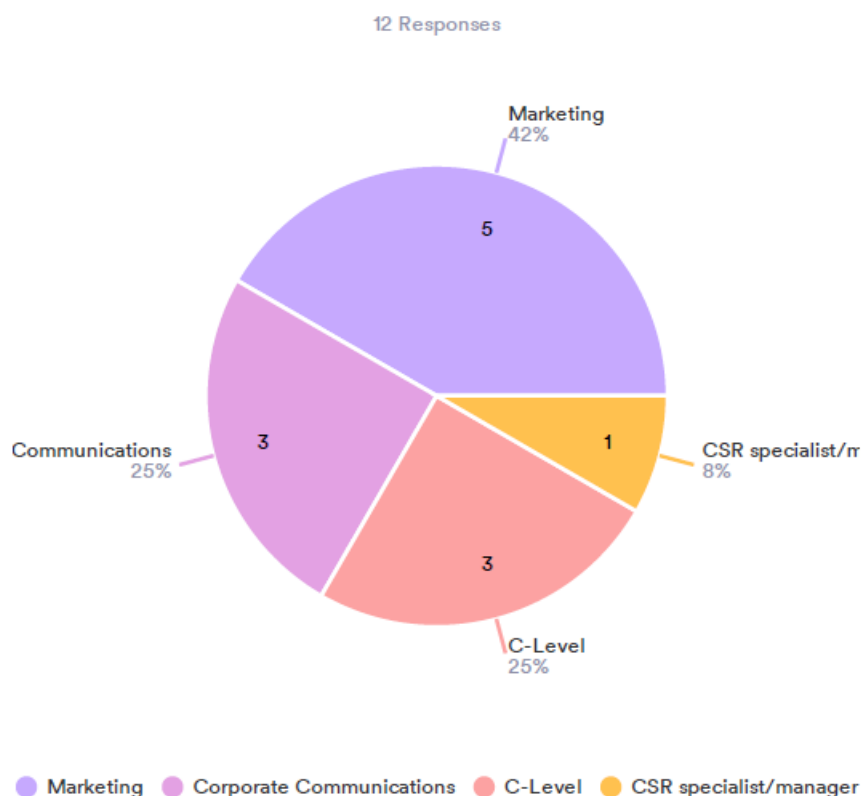
Összesen 25 válasz érkezett a cégektől és 38 a sportszervezetektől az összes résztvevő országból. 20 választ, 12 céget és 8 sportszervezetet vettünk figyelembe.

3.2.1. A kapott adatok elemzése

A kérdőívekkel gyűjtött adatokat az alábbiakban mutatjuk be. Minden résztvevő országból 3 céget és 2 sportegyesületet vettünk figyelembe.

3.2.1.1. Vállalatok

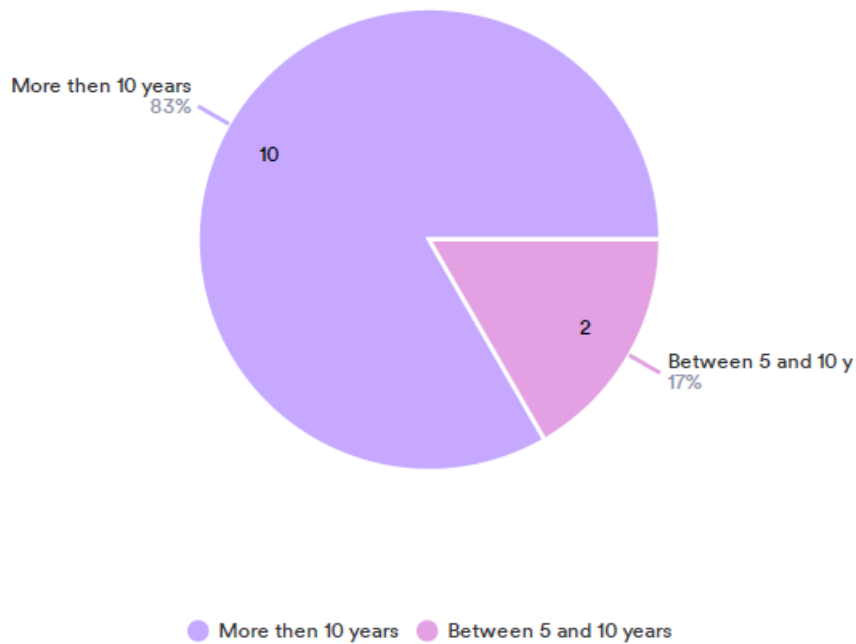
1. Which of the following best describes your current role:

A megjelenített grafikán jól látható, hogy a megkérdezett cégek közül a kérdőívet kitöltők 42%-a marketing, 25%-a kommunikáció és C-szintű területen dolgozik, és csak 8%-a, ill. 1 fő, a CSR területén dolgozik.

2. How much work experience do you have:

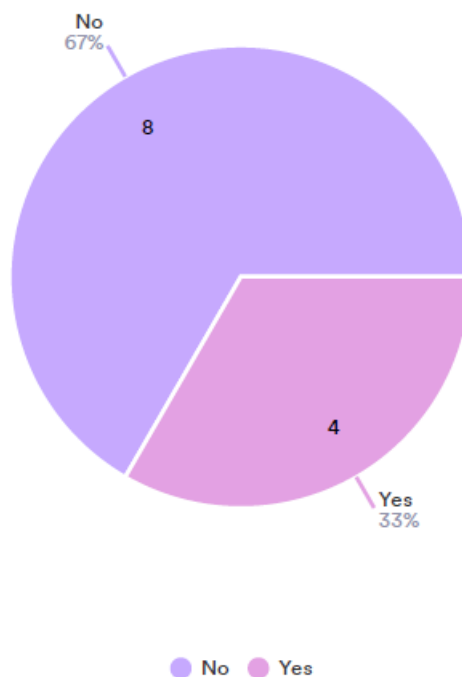
12 Responses

A kérdőívet kitöltő válaszadók 82%-a 10 év feletti, 17%-uk 5 és 10 év közötti munkatapasztalattal rendelkezik.

3. Do you have any experience with Parasport as a privat person?

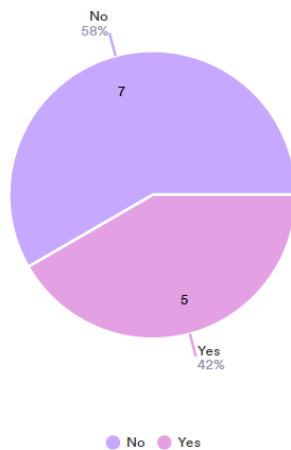
12 Responses

A kérdőívet kitöltők 67%-ának, azaz 8 főnek nincs tapasztalata a Parasporttal kapcsolatban, 33%-uk nyilatkozott úgy, hogy magánszemélyként van tapasztalata a Parasporttal kapcsolatban.

4. Did you gain any experience with Parasport through a company activity?

12 Responses

If the answer is yes, please specify your experience:

5 Responses

Data	Responses
Our company has been supporting paralympic association for more than 18 years.	1
I am responsible for our co-operation with Hungarian Paralympic Committee since 2017. As a project lead I am leading the Olympic and Paralympic Partnership Movement project in Hungary.	1
Through various activities as a sponsor of National Parasport Committee.	1
getting to know parasport and paraathletes via helping organize communication projects.	1
Our company is a sponsor of Paralympic Committee for 6 + years. Together we created new campaigns, developed new programs for young disabled people and overturned the view on Parasport in Slovenian society quite a lot.	1

A válaszadók 58%-a nyilatkozott úgy, hogy nem abban a cégben végzett tevékenység révén szerzett tapasztalatot a Parasportban, ahol dolgozik, míg 42%-uk magában a cégben szerzett tapasztalatot. Azon válaszadók közül, akik a cégnél szereztek tapasztalataikat, a legtöbben a Parasportban szerzett tapasztalataikat a Nemzeti Paralimpiai Bizottsággal való együttműködésből szereztek.

5. What industry best describes your company?

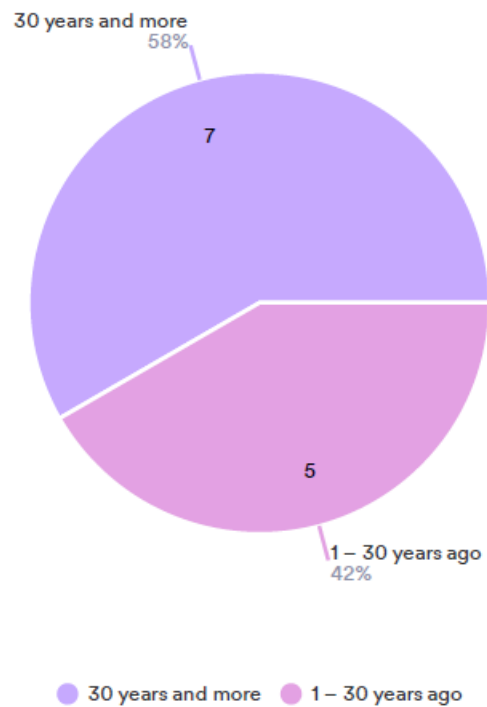
11 Responses

Data	Responses
Insurance company	2
Woundcare, OR product selling	1
Commersal	1
Consulting, finance, tax	1
Air Traffic industry (Air Traffic Management)	1
energy supply	1
Insurance	1
Lottery.	1
communication management	1

A válaszadók azt nyilatkozták, hogy a következő iparágakban dolgoznak: biztosító, sebellátás, kereskedelem, tanácsadás, pénzügy, légi közlekedési ipar, energiaellátás, biztosítás, lottó, kommunikációs menedzsment.

6. When was your company established?

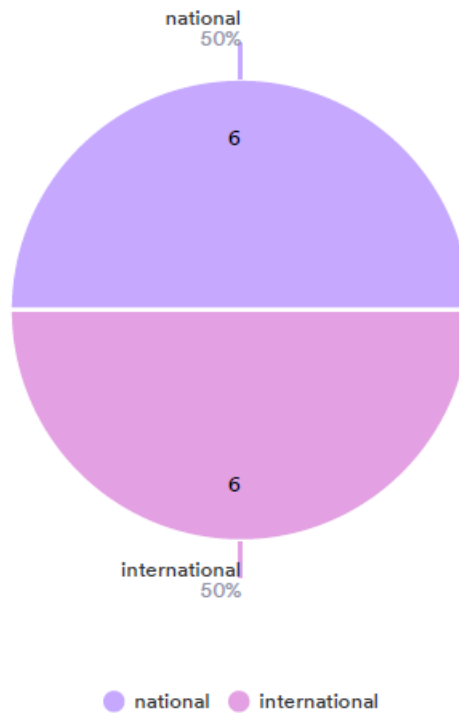
12 Responses

A cégek 58%-a több mint 30 éve, 42%-a 1-30 év között alakult.

7. Is your company ownership:

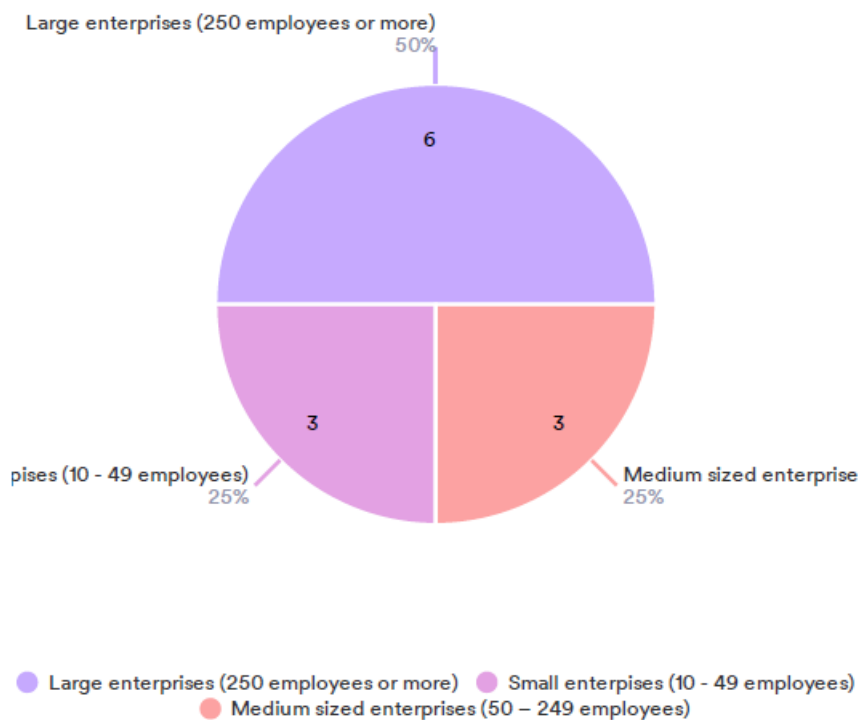
12 Responses

A cég tulajdoni hányadát illetően a válaszok egyformák: a cégek 50%-a nemzeti, 50%-a pedig nemzetközi.

8. What is the size of your company in your respective market?

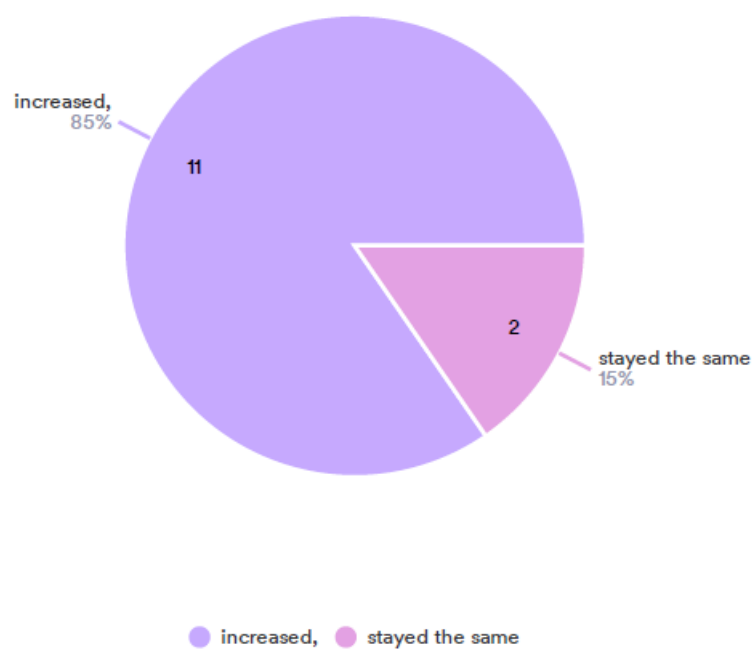
12 Responses

A válaszadók 50%-a nagyvállalatoknál, 25%-a közép- és 25%-a kisvállalkozásoknál dolgozik.

9. During the last ten years our company's annual revenue:

13 Responses

Ha a vállalatok éves árbevételéről beszélünk, a válaszadók 85%-a jegyezte meg, hogy cége bevétele nőtt, 15%-a változatlan maradt.

Amikor arról beszélünk, hogy a szervezetek milyen mértékben ismerik a feltételeket, a következő eredményeket láthatjuk:

Az 1-től 10-ig terjedő skálán a válaszadók 42%-a mondta azt, hogy a CSR-rel kapcsolatos tudatosság szintje 9, 17%-a 10-et, a másik 4-8-at adott. Ha az ESG-vel kapcsolatos tudatosság szintjéről beszélünk, akkor 33% a 8-as számot, 25% a 10-es számot, 17% a 4-es számot, a többiek pedig 5-7-es számokat adtak meg. Végül pedig 25% mondta, hogy a fenntarthatósággal kapcsolatos tudatosság szintje 9, 17% 5,7,8 és 10-et, 8% pedig 6-ot adott.

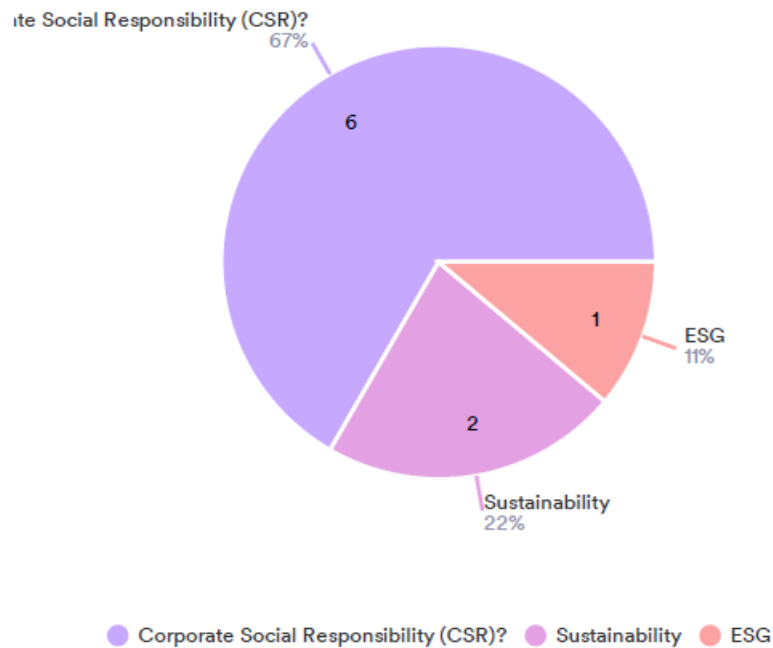
Ha a következő területek fontosságáról beszélünk a vállalatnál, akkor a következő eredményeket láthatjuk:

Az 1-től 10-ig terjedő skálán a CSR fontosságának 42%-a 9, 25%-a 10-et, a másik pedig 4-7-et adott. Ha az ESG fontosságáról beszélünk, 25% a 9-es és 10-es számokat, 17% az 5-öst és a 6-ot, a többiek pedig a 7-et és a 8-at adták meg. Végül pedig 33% mondta, hogy a fenntarthatóság fontossága a 9. 25% adta meg a 10-et, 17% adta meg a 6-ot és 7-et és 10-et, 8% pedig az 5-öt.

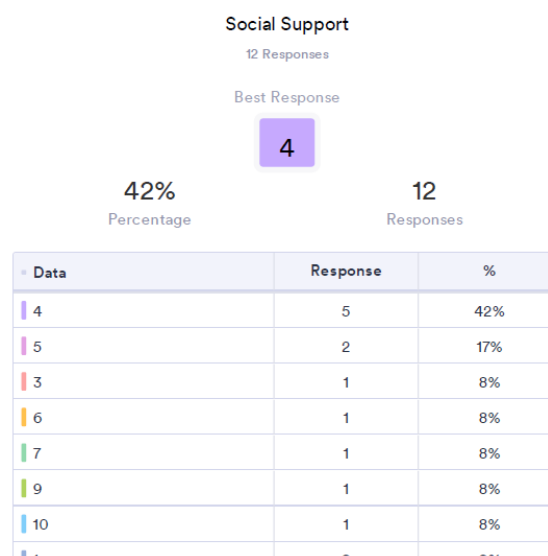
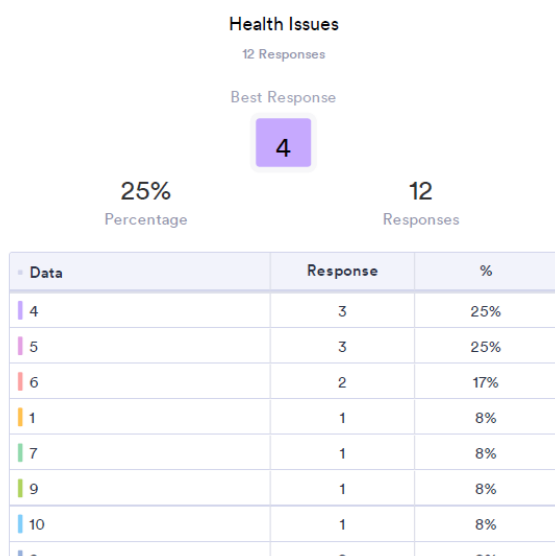
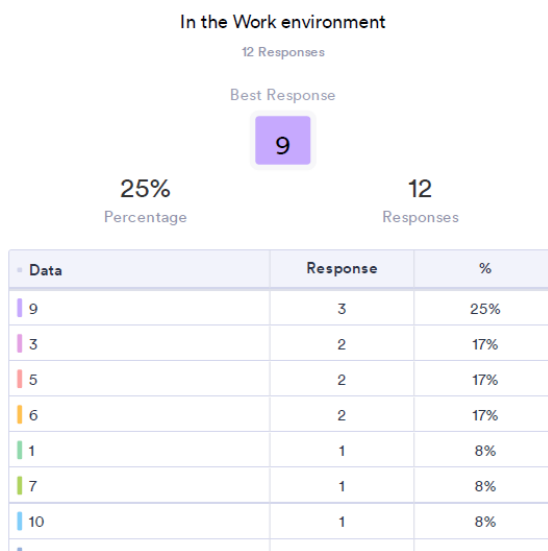
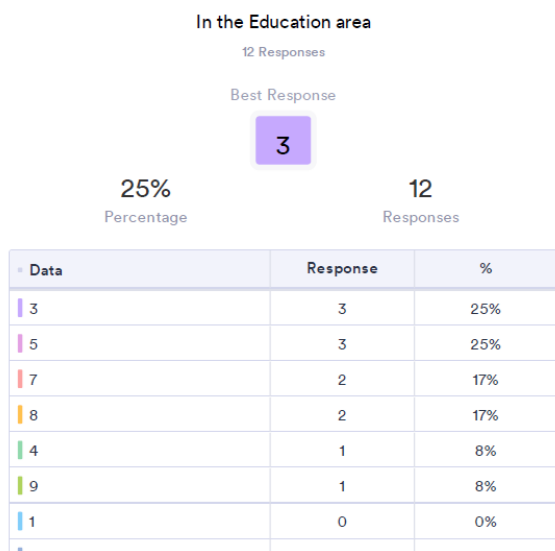
12. Do you have a dedicated person (or department) which is responsible to implement:

9 Responses

A válaszadók 67%-a megjegyezte, hogy van egy személye vagy osztálya, aki felelős a CSR megvalósításáért, 22%-uk a fenntarthatóságért és 11%-a az ESG-ért.

A következő kérdés arra irányult, hogy a válaszadók mennyire tájékozottak a fogyatékossgal élő személyek jogairól országukban.

Az 1-től 10-ig terjedő skálán 25% adott 3-as és 5-ös számot arra, hogy mennyire tájékozottak a fogyatékossgal élő személyek jogairól az oktatás területén, 17% a 7-es és 8-as számot, a másik pedig a 4-et és a 9-et. a munkakörnyezetről beszélünk, 25% 9-et, 17% 3-at, 5-öt és 6-ot, a többiek 1-et, 7-et és 10-et adott meg. Az egészségügyi kérdésekről 25% 4-et és 5-öt, 17% pedig 4-et és 5-öt a 6-os szám, 8% pedig az 1-es, 7-es, 9-es és 10-es számokat. És végül, a szociális támogatás, 42% 4-est, 17% 5-öt, 8% pedig 3-ast, 6-ot, 7-et, 9-et és 10-et adott.

14. What is the % of persons with disability among your employees?

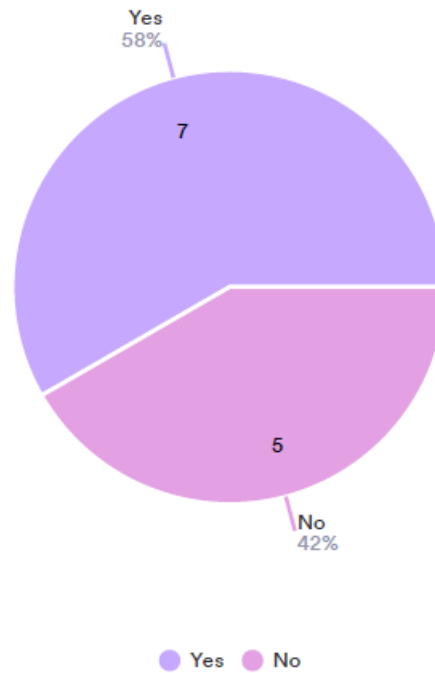
12 Responses

Data	Responses
0	4
2%	1
< 1%	1
8%	1
dont know	1
Dont know	1
below 1%	1
7 %	1
- / -	1

A 12 válaszadó közül 1 válaszadó azt mondta, hogy a munkavállalók között 8% a fogyatékkal élők aránya, 1 válaszadó szerint 7%, 1 válaszadó szerint 2%, a többi válaszadó 1%, 1% alatti vagy nem.

15. Does your company have a budget dedicated to CSR activities?

12 Responses

A válaszadók 58%-a nyilatkozott úgy, hogy cégüknek van CSR-nak szentelt költségvetése, szemben azzal, hogy 42%-uk nem rendelkezik ilyennel.

16. What is the size of your CSR budget?

11 Responses

Data	Responses
0	4
No info	1
N/A	1
xx	1
30 000eur	1
n.a.	1
100k Eur.	1
n/a	1

Az egyik válaszadó azt mondta, hogy 100 000 euró a költségvetése, egy másiké pedig 30 000 euró. A többi válaszadó nem adott tájékoztatást.

17. What is the % of your CSR budget dedicated to sports for people with disability?

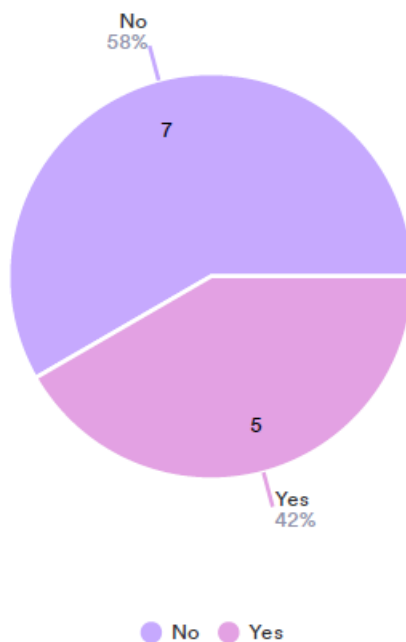
10 Responses

Data	Responses
0	3
No info	1
Do not know	1
20%	1
0%	1
12%	1
About half. directly or indirectly.	1
25 %	1

Az egyik válaszadó azt mondta, hogy a CSR-költségvetés felét a fogyatékkal élők sportjára szánják, az egyik szerint 25%-át, ketten azt mondták, hogy a költségvetés 20%-a és 25%-a, a többiek pedig azt mondták, hogy nincs százalékuk. a Parasporthoz szánt költségvetésből.

18. Does your company invest in sports for people with disability through other budgets (marketing, promotion, sponsoring, donations....)?

12 Responses

A 12 válaszból 58% mondta azt, hogy cége nem fektet be a Parasportha, 42% pedig azt, hogy cége fektet be a Parasportha.

19. What is the % of this budget dedicated to sports for people with disability?

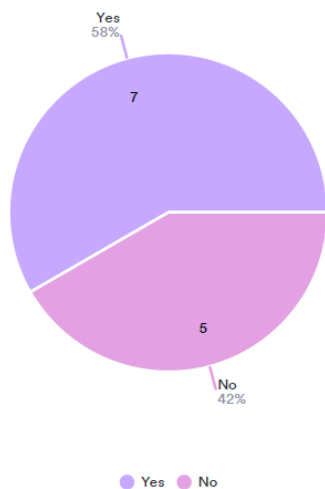
9 Responses

Data	Responses
0	4
No info	1
Not evaluated	1
n.a.	1
About 30%	1
30 %	1

A válaszadók közül ketten megjegyezték, hogy költségvetésük 30%-át a fogyatékkal élők sportjára fordítják.

20. Does your company invest in other sports?

12 Responses

If yes, what is the size of the investment?

9 Responses

Data	Responses
0	3
No info	1
Not sharable	1
20000	1
n.a.	1
Much smaller than in Paraspport.	1
n/a	1

A válaszadók 58%-a nyilatkozott úgy, hogy cége a rendszeres sportolásba fektet be, leginkább kézilabdába, biatlonba, teniszbe, síelésbe, atlétikába, kosárlabdába, vadvízi kenuba és általában az olimpiai sportágakba. A sportba való befektetés fő okai a marketingcélok.

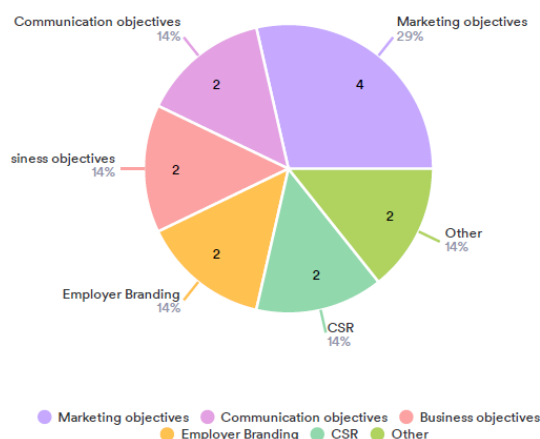
Please name the sports disciplines

10 Responses

Data	Responses
/	2
Handball, waterpolo	1
Biathlon	1
tennis, skiing, athletics, basketball, white water canoeing	1
Tennis, run	1
Olympic partnership in general no dedicated discipline	1
National Athletics.	1
0	1
Handball	1

What is the main reason for investing in those sports disciplines?

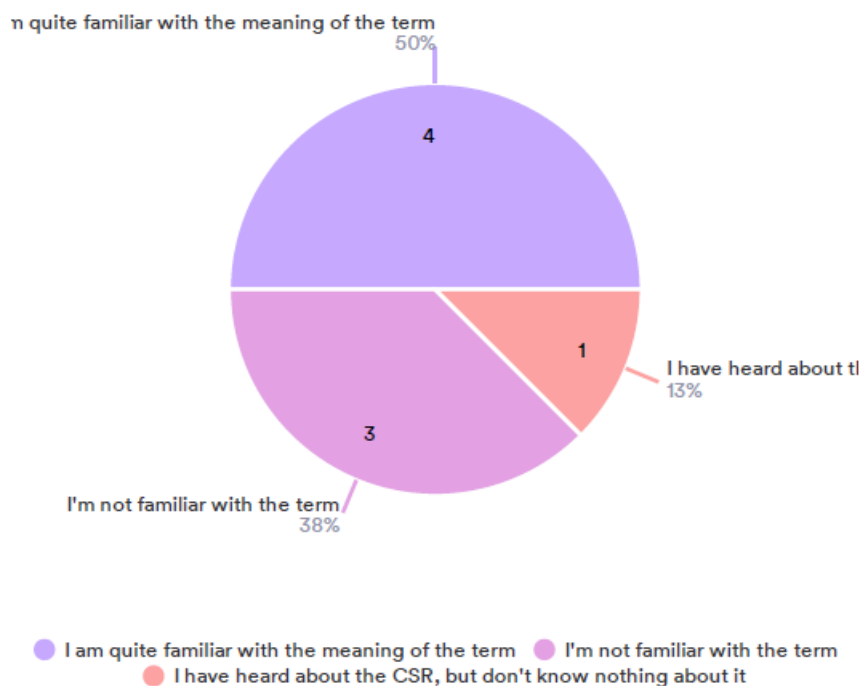
14 Responses

3.2.1.2. Sport szervezetek

1. What is your level of knowledge regarding the term Corporate Social Responsibility (CSR)?

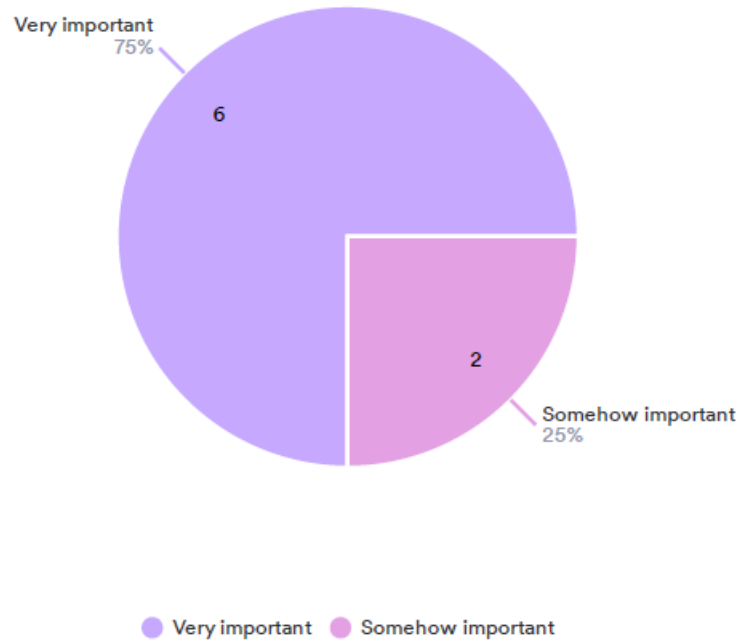
8 Responses

8 válaszadó 50%-a nyilatkozott úgy, hogy eléggé ismeri a CSR kifejezést, 38%-uk nem ismeri a kifejezést, 13%-uk pedig hallott már róla, de nem tud róla semmit.

2. How important do you think CSR is to a sport organization?

8 Responses

A válaszadók 75%-a szerint a CSR nagyon fontos a sportszervezet számára, 25%-a pedig azt, hogy valamilyen módon fontos.

3. Have you ever contacted companies regarding any kind of sponsorship (buying equipment, financing medals for the competition, financing some competition costs, etc.)??

8 Responses

4. If your answer is yes, explain how you approached the company (email, personal contact, meeting, etc.)?

2 Responses

Data	Responses
personal contact	1
With the help of professional staff, using online tools, platforms like linkedin, campaigns, for ex. edm, data mining. If we have good matchings, then we switch to personal meetings.	1

A válaszadók 50%-a keresett már fel céget a szponzorációval kapcsolatban. Ennek eszközei a személyes kapcsolatfelvétel, a szakmai személyzet, az online eszközök, az online platformok, a kampányok stb.

5. Explain why did you decide to seek sponsorship from companies?

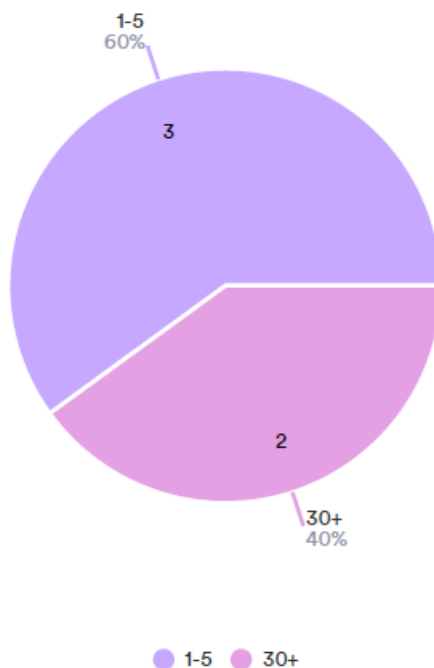
5 Responses

Data	Responses
small club,	1
no finance support from goverment	1
As a non profit organization we have to collect money for managing our projects. Seeking for sponsorship it is part of our fundraising work.	1
When you organising a sport event, you are always lack of funds. The funds we got from the state aren't enough for the events of certain international level.	1
For realization the program of paraswimmers	1

A szponzorok keresésének fő okai: az állami támogatás hiánya, a projektek lebonyolítása, a sportesemények finanszírozása, a Paraspport programok megvalósítása.

6. To how many companies have you sent the request for sponsorship in the last 24 months?

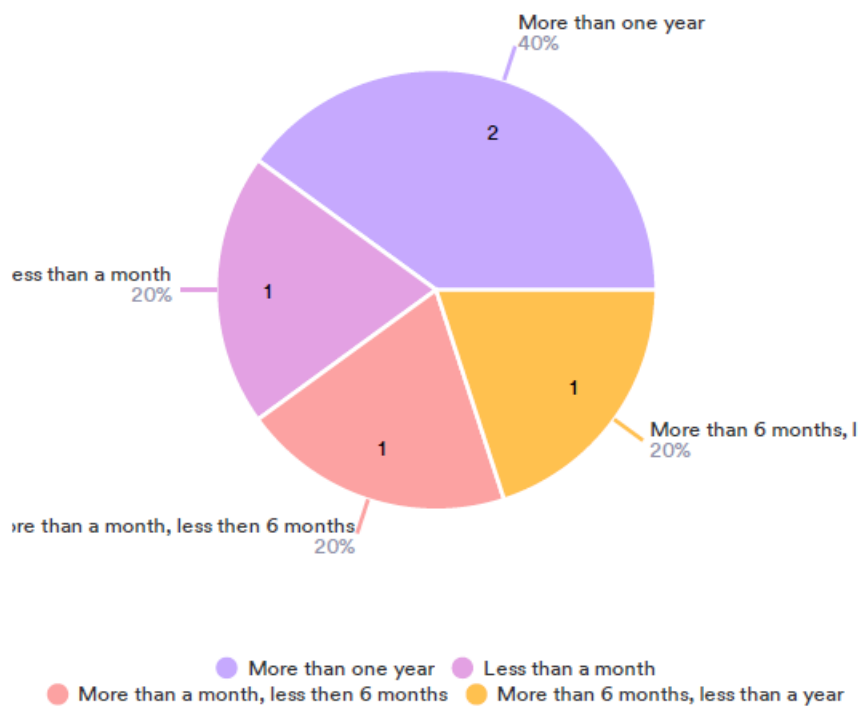
5 Responses

5 válaszadó 60%-a nyilatkozott úgy, hogy az elmúlt 24 hónapban 1-5, 40%-a pedig 30-nál több szponzorációs kérelmet küldött.

7. How long did it take you to get sponsorship?

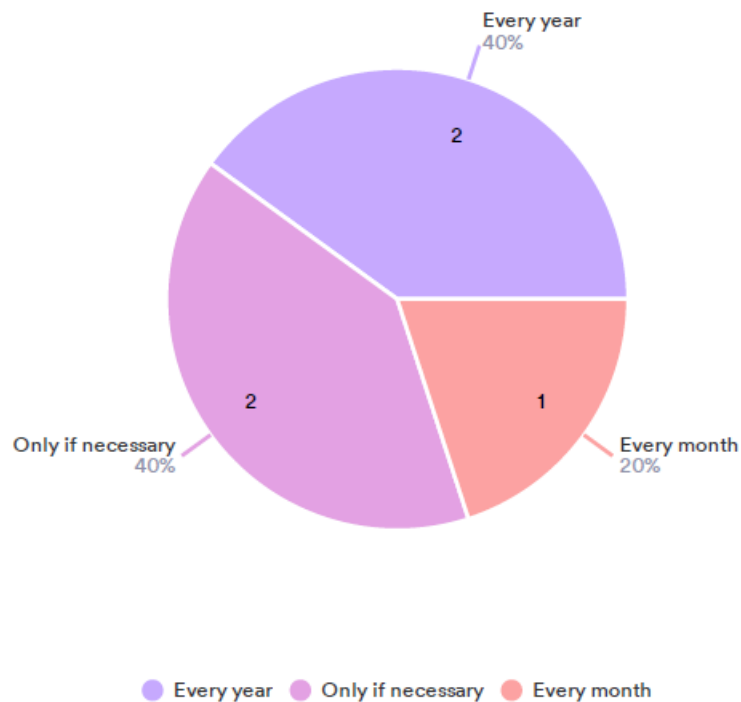
5 Responses

5 válaszadó közül 60%-uk kevesebb, mint egy év alatt, a másik 40%-uk pedig egy évnél tovább tartott.

8. How often do you send sponsorship requests?

5 Responses

A válaszadók 20%-a nyilatkozott úgy, hogy havonta, 40%-a évente, 40%-a pedig csak szükség esetén.

9. What is the reason why you did not seek sponsorship?

4 Responses

Data	Responses
Asking only local companies in the region	1
We tried to solve it from another source.	1
We did not have the knowledge how to do it.	1
Enough finance for the program	1

10. Did you ever want to ask for sponsorship, but didn't know how to ask for it?

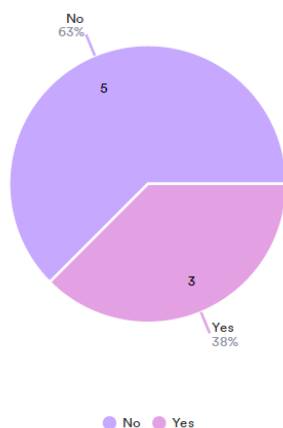
5 Responses

Data	Responses
No.	2
no	1
We thought about it, but it's a difficult question.	1
Yes.	1

Az egyik fő oka annak, hogy nem kérték a szponzorációt, többnyire a program megvalósításához elegendő pénzforrás volt. Csak egy válaszadó mondta azt, hogy nem rendelkezik ehhez szükséges tudással.

11. Have you ever participated in an education or seminar on the topic of seeking sponsorship?

8 Responses

If your answer is yes, please explain.

3 Responses

Data	Responses
I have studied this at University.	1
Sports sponsorship was a part of my formal education.	1
We had a seminar for that. It was runing by Zsis	1

If no, will you be willing to participate in this kind of education or seminar?

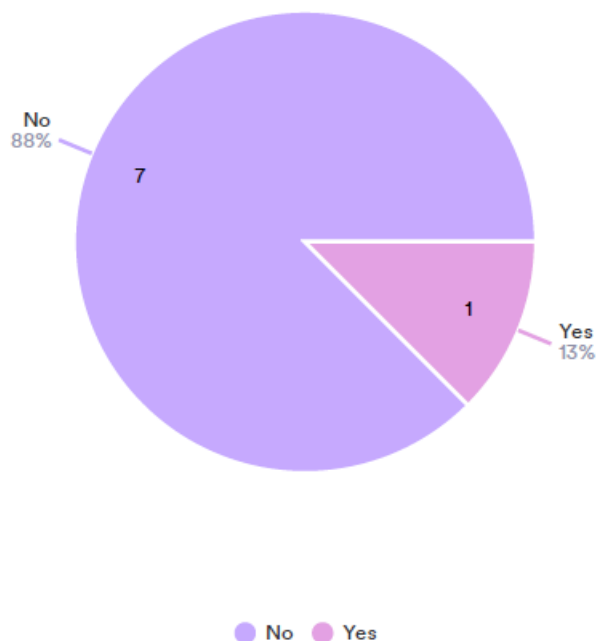
5 Responses

Data	Responses
maybe	1
yes	1
igen	1
No	1
Yes.	1

A válaszadók 38%-a vett részt szponzorálási témájú oktatáson vagy szemináriumon. A legtöbben a formális oktatás részeként szponzorálnak, csak egy ember vett részt a szemináriumon. Azok közül, akik nem vettek részt ilyen szemináriumon, a többség úgy nyilatkozott, hogy hajlandó részt venni a szponzorálási szemináriumokon.

12. Does your organization have any kind of sponsorship policy?

8 Responses

8 válaszadó közül csak egy (13%) nyilatkozott úgy, hogy sportszervezetének van bármilyen szponzori politikája. A szervezetek 88%-ának nincs ilyen szabályzata.

13. Have companies ever contacted you about wanting to sponsor your organization in any form? if yes, please specify.

6 Responses

Data	Responses
no	1
only with discounts, or just some personal support	1
Some individual "sponsors", smaller companies.	1
Yes, they were interested in sponsoring some events.	1
People did contact us, offering mainly discounts for their products. It didnt seem an equal trade.	1
Yes. If we have any needs they asked.	1

A sportszervezeteket megkereső cégek többnyire kedvezményeket kínáltak termékeikre. Néhányan azonban hajlandók voltak szponzorálni néhány sporteseményt vagy egyes parasportolókat.

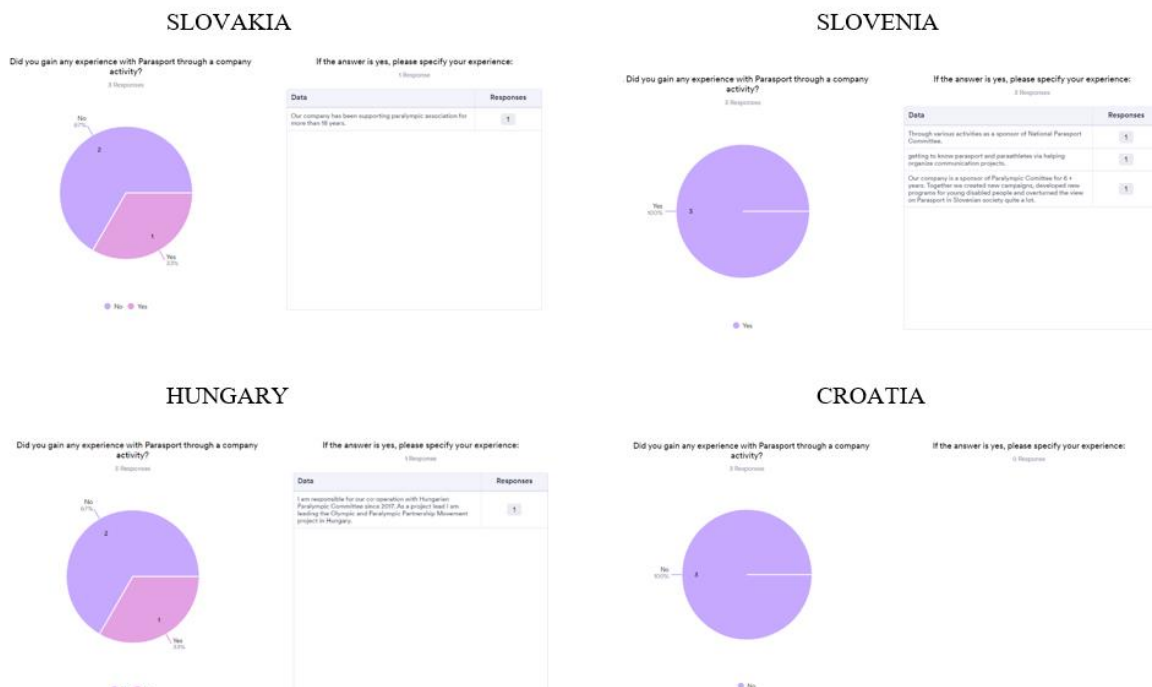
3.2.2. Az adatok országonkénti összehasonlítása

A kérdőívekkel gyűjtött adatokat az alábbiakban mutatjuk be. Az eredmények országonként vannak felosztva.

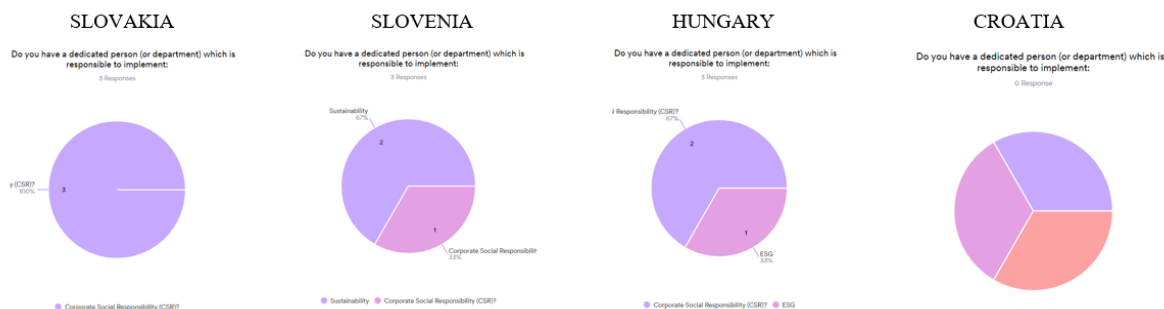
3.2.2.1. Vállalatok

Szlovákiában és Szlovéniában a cégek úgy nyilatkoztak, hogy magánszemélyként nincs tapasztalatuk a Parasportban, Magyarországon viszont a cégeknek van tapasztalatuk a Parasportban, míg Horvátországban megoszlanak a válaszok.

Szlovákiában, Szlovéniában és Magyarországon a cégek céges tevékenységen keresztül ismertetik meg munkatársaikat a Parasporthal. Horvátországban a cégek nem folytatnak ilyen tevékenységet.

Szlovákiában, Szlovéniában és Magyarországon a vállalatoknak van egy CSR-ért felelős személye vagy osztálya, Szlovéniában is van egy fenntarthatósági személy/osztály, míg Magyarországon van egy ESG személy/részleg.

SLOVAKIA

What is the % of persons with disability among your employees?
3 Responses

Data	Responses
8%	1
dont know	1
Dont know	1

SLOVENIA

What is the % of persons with disability among your employees?
3 Responses

Data	Responses
0	1
7%	1
n/a	1

HUNGARY

What is the % of persons with disability among your employees?
3 Responses

Data	Responses
2%	1
0	1
below 1%	1

CROATIA

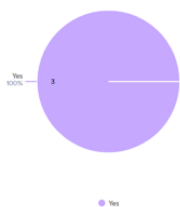
What is the % of persons with disability among your employees?
3 Responses

Data	Responses
0	2
< 1%	1

Minden résztvevő országban van olyan cég, amelynek alkalmazottai között vannak fogyatékkal élők is. A legmagasabb arány (8%) Szlovákiában, míg a legalacsonyabb Horvátországban (1%).

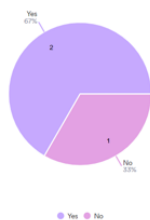
SLOVAKIA

Does your company have a budget dedicated to CSR activities?
3 Responses

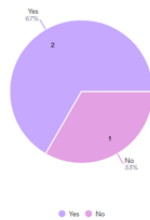
SLOVENIA

Does your company have a budget dedicated to CSR activities?
3 Responses

HUNGARY

Does your company have a budget dedicated to CSR activities?
3 Responses

CROATIA

Does your company have a budget dedicated to CSR activities?
3 Responses

Szlovákiában, Szlovéniában és Magyarországon a cégeknek van költségvetésük CSR-tevékenységre. A horvát vállalatoknak nincs külön költségvetésük a CSR-tevékenységekre.

SLOVAKIA

What is the size of your CSR budget?
3 Responses

Data	Responses
N/A	1
xx	1
30 000eur	1

SLOVENIA

What is the size of your CSR budget?
3 Responses

Data	Responses
0	1
100k Eur.	1
n/a	1

HUNGARY

What is the size of your CSR budget?
3 Responses

Data	Responses
No info	1
0	1
n.a.	1

CROATIA

What is the size of your CSR budget?
2 Responses

Data	Responses
0	2

A szlovén cégeknek van a legnagyobb, 100 ezer eurós költségvetése CSR-tevékenységre, ezt követi Szlovákia 30 ezer eurója, míg Magyarországról nincs pontos adat.

SLOVAKIA

What is the % of your CSR budget dedicated to sports for people with disability?

3 Responses

Data	Responses
Do not know	1
20%	1
0%	1

SLOVENIA

What is the % of your CSR budget dedicated to sports for people with disability?

3 Responses

Data	Responses
0	1
About half, directly or indirectly.	1
25 %	1

HUNGARY

What is the % of your CSR budget dedicated to sports for people with disability?

3 Responses

Data	Responses
No info	1
0	1
12%	1

CROATIA

What is the % of your CSR budget dedicated to sports for people with disability?

1 Response

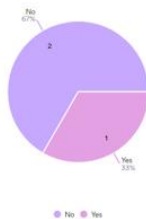
Data	Responses
0	1

A parasportra szánt CSR-költségvetés legnagyobb százalékban Szlovéniában van, ahol egyes cégeknél eléri a források 50%-át, majd Szlovákia, ahol a források 2%-a jut a parasportnak, végül Magyarország, amely a források 12%-át fordítja parasportra.

SLOVAKIA

Does your company invest in sports for people with disability through other budgets (marketing, promotion, sponsoring, donations...)?

3 Responses

SLOVENIA

Does your company invest in sports for people with disability through other budgets (marketing, promotion, sponsoring, donations...)?

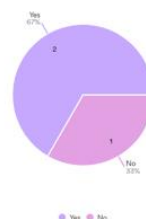
3 Responses

HUNGARY

Does your company invest in sports for people with disability through other budgets (marketing, promotion, sponsoring, donations...)?

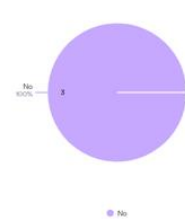
3 Responses

CROATIA

Does your company invest in sports for people with disability through other budgets (marketing, promotion, sponsoring, donations...)?

3 Responses

Szlovéniában és Magyarországon a megkérdezett cégek több mint 50%-a más forrásból finanszírozza a Parasportot, a szlovákiai cégek 33%-a. Horvátországban a cégeknek nincs költségvetésük, amelyből a Parasportot finanszírozzák.

SLOVAKIA

What is the % of this budget dedicated to sports for people with disability?

1 Response

Data	Responses
Not evaluated	1

SLOVENIA

What is the % of this budget dedicated to sports for people with disability?

3 Responses

Data	Responses
0	1
About 30%	1
30 %	1

HUNGARY

What is the % of this budget dedicated to sports for people with disability?

3 Responses

Data	Responses
No info	1
0	1
n.a.	1

CROATIA

What is the % of this budget dedicated to sports for people with disability?

2 Responses

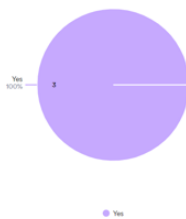
Data	Responses
0	2

Csak a szlovén cégek nyilatkoztak arról, hogy a költségvetés mintegy 30%-át a Parasport finanszírozására szánják.

SLOVAKIA

Does your company invest in other sports?

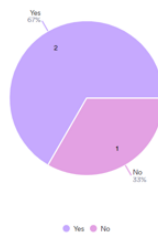
3 Responses

SLOVENIA

Does your company invest in other sports?

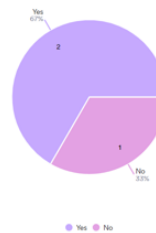
3 Responses

HUNGARY

Does your company invest in other sports?

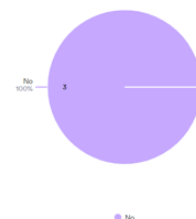
3 Responses

CROATIA

Does your company invest in other sports?

3 Responses

Szlovákiában az összes megkérdezett cég a rendszeres sportolásba fektet be, Szlovéniában és Magyarországon a megkérdezett cégek 67%-a fektet be a rendszeres sportolásba, míg Horvátországban a megkérdezett cégek egyike sem fektet be rendszeresen sportolásba.

SLOVAKIA

If yes, what is the size of the investment?

2 Responses

Data	Responses
Not sharable	1
20000	1

SLOVENIA

If yes, what is the size of the investment?

3 Responses

Data	Responses
0	1
Much smaller than in Paraspport.	1
n/a	1

HUNGARY

If yes, what is the size of the investment?

2 Responses

Data	Responses
No info	1
n.a.	1

CROATIA

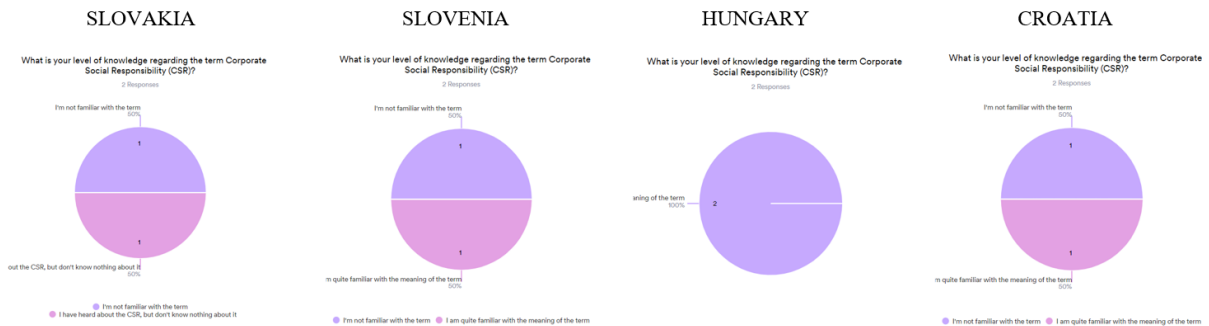
If yes, what is the size of the investment?

2 Responses

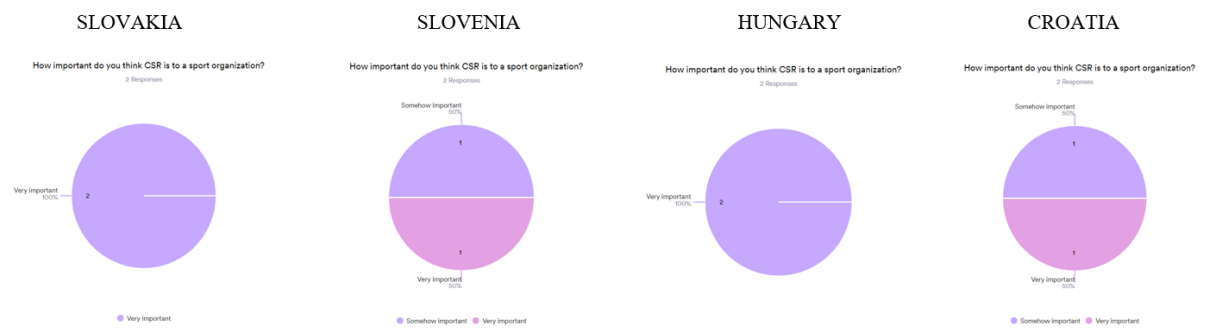
Data	Responses
0	2

Szlovákiában 20 000 euró a rendszeres sportolás kerete, Szlovéniában az összeget nem határozzák meg, ugyanakkor elhangzik, hogy lényegesen kisebb összeget fektetnek a rendszeres sportolásba, mint a Paraspportba.

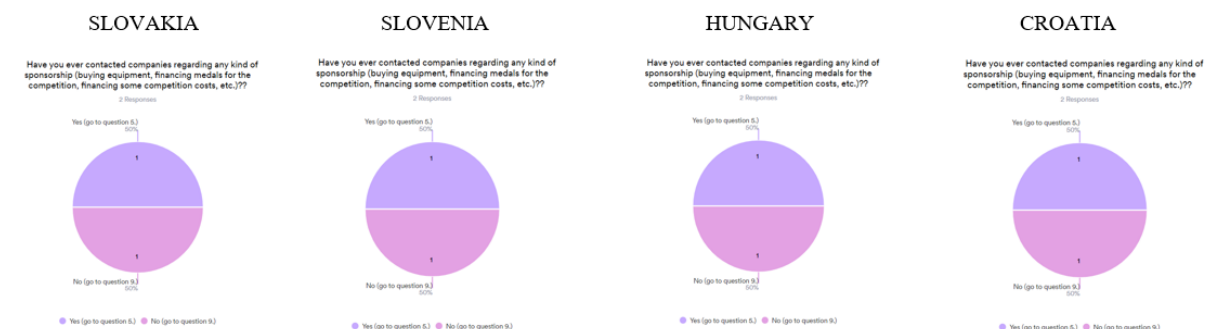
3.2.2.2. Sport szervezetek

Minden résztvevő országban a sportszervezetek kijelentették, hogy szerintük a CSR fontos a szervezet számára.

Minden résztvevő országban a sportszervezetek kijelentették, hogy szerintük a CSR fontos a szervezet számára.

SLOVAKIA

If your answer is yes, explain how you approached the company (email, personal contact, meeting, etc.)?

1 Response

Data	Responses
personal contact	1

SLOVENIA

If your answer is yes, explain how you approached the company (email, personal contact, meeting, etc.)?

0 Response

HUNGARY

If your answer is yes, explain how you approached the company (email, personal contact, meeting, etc.)?

1 Response

Data	Responses
With the help of professional staff, using online tools, platforms like linkedin, campaigns, for ex. edm, data mining. If we have good matchings, then we switch to personal meetings.	1

CROATIA

If your answer is yes, explain how you approached the company (email, personal contact, meeting, etc.)?

0 Response

Minden résztvevő országban néhány sportszervezet felvette a kapcsolatot a szervezetekkel szponzori kérelmekkel kapcsolatban. A szlovákiai sportszervezetek személyesen vették fel a kapcsolatot, míg a magyarországi sportszervezetek különféle módokon (szakmai kapcsolattartás, online eszközök, online platformok, kampányok stb.) építettek kapcsolatot.

SLOVAKIA

Explain why did you decide to seek sponsorship from companies?

2 Responses

Data	Responses
small club,	1
no finance support from government	1

SLOVENIA

Explain why did you decide to seek sponsorship from companies?

1 Response

Data	Responses
For realization the program of paraswimmers	1

HUNGARY

Explain why did you decide to seek sponsorship from companies?

1 Response

Data	Responses
As a non profit organization we have to collect money for managing our projects. Seeking for sponsorship it is part of our fundraising work.	1

CROATIA

Explain why did you decide to seek sponsorship from companies?

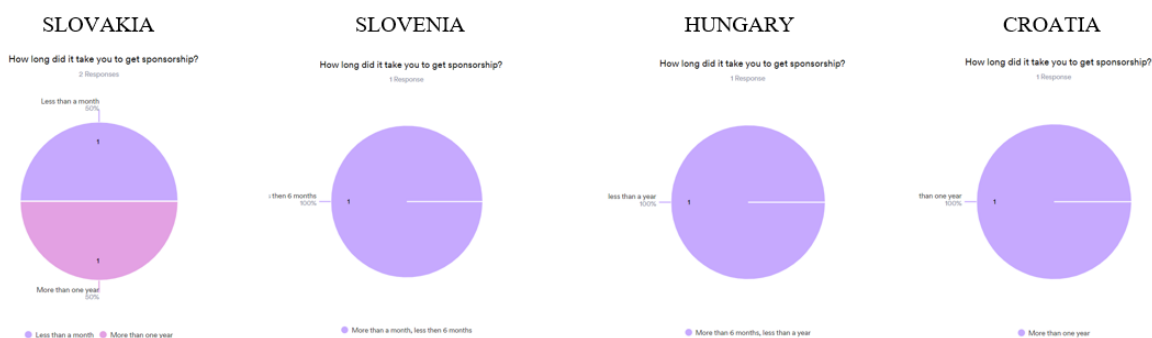
1 Response

Data	Responses
When you organising a sport event, you are always lack of funds. The funds we got from the state aren't enough for the events of certain international level.	1

A szponzorálási igények minden országban többnyire azonosak, a közforrásokból nem áll rendelkezésre elegendő forrás. Ezért a sportszervezeteknek más forrásból kell forrást keresniük programjaik finanszírozásához.

Az elmúlt két évben Szlovákia és Szlovénia 1-5, Magyarország és Horvátország több mint 30 cégnek küldött támogatási kérelmet.

Szlovákiában vagy egy hónap, vagy több mint egy év kellett ahhoz, hogy szponzort kapjanak. Szlovéniában és Magyarországon kevesebb mint egy évbe telt, míg Horvátországban több mint egy évbe telt a szponzorálás.

SLOVAKIA

What is the reason why you did not seek sponsorship?

1 Response

Data	Responses
Asking only local companies in the region	1

SLOVENIA

What is the reason why you did not seek sponsorship?

2 Responses

Data	Responses
We did not have the knowledge how to do it.	1
Enough finance for the program	1

HUNGARY

What is the reason why you did not seek sponsorship?

1 Response

Data	Responses
We tried to solve it from another source.	1

CROATIA

What is the reason why you did not seek sponsorship?

0 Responses

Minden ország sportszervezetei rendszeresen küldenek szponzori kérelmeket. Ennek oka elsősorban a tevékenységek finanszírozásához szükséges források hiánya. A szponzorálás elmaradásának oka azonban elsősorban más forrásokból származó finanszírozás. Egyedül Szlovéniában fogalmazódott meg az igény a szponzorálás témájával kapcsolatos oktatásra.

SLOVAKIA

Have you ever participated in an education or seminar on the topic of seeking sponsorship?

2 Responses

SLOVENIA

Have you ever participated in an education or seminar on the topic of seeking sponsorship?

2 Responses

HUNGARY

Have you ever participated in an education or seminar on the topic of seeking sponsorship?

2 Responses

CROATIA

Have you ever participated in an education or seminar on the topic of seeking sponsorship?

2 Responses

SLOVAKIA

If your answer is yes, please explain.

0 Response

SLOVENIA

If your answer is yes, please explain.

1 Response

Data	Responses
We had a seminar for that. It was runing by Zsis	1

HUNGARY

If your answer is yes, please explain.

1 Response

Data	Responses
I have studied this at University.	1

CROATIA

If your answer is yes, please explain.

1 Response

Data	Responses
Sports sponsorship was a part of my formal education.	1

SLOVAKIA

If no, will you be willing to participate in this kind of education or seminar?

2 Responses

Data	Responses
maybe	1
yes	1

SLOVENIA

If no, will you be willing to participate in this kind of education or seminar?

2 Responses

Data	Responses
No	1
Yes.	1

HUNGARY

If no, will you be willing to participate in this kind of education or seminar?

1 Response

Data	Responses
igen	1

CROATIA

If no, will you be willing to participate in this kind of education or seminar?

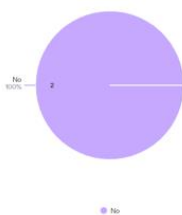
0 Response

Szlovákia kivételével valamennyi résztvevő ország sportszervezete részt vett valamilyen szponzorálási témájú szemináriumon vagy oktatáson. Ezenkívül a szervezetek általában hajlandóak részt venni az ilyen típusú oktatásban.

SLOVAKIA

Does your organization have any kind of sponsorship policy?

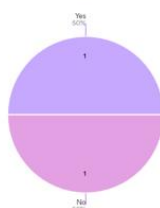
2 Responses

SLOVENIA

Does your organization have any kind of sponsorship policy?

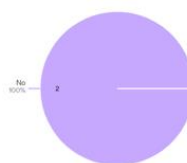
2 Responses

HUNGARY

Does your organization have any kind of sponsorship policy?

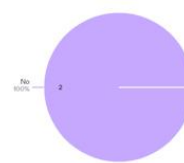
2 Responses

CROATIA

Does your organization have any kind of sponsorship policy?

2 Responses

SLOVAKIA

If yes, please explain what kind.

0 Response

SLOVENIA

If yes, please explain what kind.

1 Response

Data	Responses
If parent get some sponsors, 20 % goes to a particular swimmer.	1

HUNGARY

If yes, please explain what kind.

0 Response

CROATIA

If yes, please explain what kind.

0 Response

Csak Szlovéniában van egyfajta szponzorációs politika. Ha a szülők valamilyen szponzort kapnak, 20% jut egyéni úszóra.

SLOVAKIA

Have companies ever contacted you about wanting to sponsor your organization in any form? if yes, please specify.

2 Responses

Data	Responses
no	1
only with discounts, or just some personal support	1

SLOVENIA

Have companies ever contacted you about wanting to sponsor your organization in any form? if yes, please specify.

2 Responses

Data	Responses
People did contact us, offering mainly discounts for their products. It didnt seem an equal trade.	1
Yes. If we have any needs they asked.	1

HUNGARY

Have companies ever contacted you about wanting to sponsor your organization in any form? if yes, please specify.

1 Response

Data	Responses
Some individual "sponsors", smaller companies.	1

CROATIA

Have companies ever contacted you about wanting to sponsor your organization in any form? if yes, please specify.

1 Response

Data	Responses
Yes, they were interested in sponsoring some events.	1

Minden résztvevő országban megkeresték a sportszervezeteket a cégek valamilyen szponzorálási szándékkal.

3.3. Interjúk

Az interjúk a kérdőívből nyert adatok további pontosításának céljából készültek.

3.3.1. Célcsoport és a feltett kérdések listája

A négy részt vevő ország 12 nagyvállalatával és 8 sportszervezetével készültek interjúk, azokkal, amelyek a kérdőívekben jelezték, hogy szeretnének interjút adni a megjelölt témával kapcsolatban.

3.3.1.1. Kérdések a vállalatok számára

- Tájékoztatás arról, hogy egy vállalat hogyan tartja tiszteletben a fogyatékosággal élő személyek jogait vállalati szabályzataiban.
- Tájékoztatás a fogyatékkal élők számára a fizikai környezettel és egyéb szolgáltatásokkal kapcsolatos akadálymentesítésről.
- Kérjük, adjon tájékoztatást azokról a támogatási intézkedésekről (szolgáltatások vagy pénzügyi), amelyeket vállalata fogyatékkal élők számára tesz.
- Mit tesz az Ön vállalata a fogyatékkal élők sokszínűségét, egyenlőségét és befogadását célzó intézkedésekkel kapcsolatban?
- Mi a fő oka annak, hogy az Ön/vállalata nem ismeri a Parasportot?
- Hajlandó lenne többet megtudni a Parasportról?
- Minek kell történnie ahhoz, hogy Ön, vagy cége fontolóra vegye a parasportba való befektetést?

3.3.1.2. Kérdések a sportszervezetek számára

- Milyen szintű ismeretei vannak a CSR-rel kapcsolatban?
- Felvette-e már valaha a kapcsolatot valamelyik céggel a CSR-rel kapcsolatban?
- Kerestél már szponzorációt?
- Mi volt az oka a kezdeti szponzori kérelemnek?
- Mennyire fontos a szponzorálás a sportszervezetei számára?
- Mennyire valószínű, hogy a sportszervezete továbbra is szponzorálásra fog törekedni? Miért?
- Mi az oka annak, hogy nem kell szponzorációt keresnie?

- Részt vett-e valaha olyan szemináriumon, amely a szponzorálás témájával foglalkozott?
- Ha nem, miért nem? Ha lenne lehetősége a részvételre, hajlandó lenne-e részt venni stb.?
- Mit mondana, miért gondolja azt, hogy nincs érdeklődés a parasport iránt??

3.3.2. A legfontosabb megjegyzések az interjúból

Minden részt vevő ország három olyan vállalattal és két sportszervezettel készített interjút, amelyek a kérdőívben jelezték, hogy interjút szeretnének adni az adott témával kapcsolatban. Az interjúkban feltett kérdések a kérdőívekben adott válaszok kiegészítésére, elmélyítésére szolgálnak. Az alábbiakban a lefolytatott interjúk főbb következtetéseit közöljük országonként.

3.3.2.1. Szlovákia

Vállalati politika:

A vállalat átfogó fogyatékosági integrációs politikával rendelkezik, amely biztosítja, hogy a fogyatékosággal élő személyek jogait figyelembe vegyék.

A fogyatékkal élők akadálymentesítése elsőbbséget élvez, beleértve a fizikai környezet módosítását, az alternatív dokumentumformátumokat és a rugalmas munkaidőt.

A vállalat lépéseket tesz a fogyatékkal élők támogatására, munkahelyi szállást, képzést kínál, és együttműködik külső támogató szervezetekkel.

A DEI-intézkedéseket az inkluzivitás előmozdítása érdekében hajtják végre, ideértve a fogyatékosággal élő személyekre vonatkozó irányelveket, iránymutatásokat és elhelyezéseket.

A kérdőívre adott válaszok:

A válaszadók széleskörű ismeretekkel rendelkeznek a Parasporthról, és részletes információkkal tudnak szolgálni annak különböző vonatkozásairól.

A vállalatok aktívan részt vesznek a Parasporthoz való támogatásban szponzorációval és helyi rendezvények szervezésével.

A Parasporthoz való kezdeti befektetést az a hit vezette, hogy a sport képes inspirálni és képessé tenni a fogyatékkal élőket.

A vállalatok rendkívül fontosnak tartják a Parasporthoz való befektetést (10-ből 9-re értékelték), összhangban a márkaértékekkel és a pozitív hatás elérésére irányuló törekvéssel.

Nagy a valószínűsége annak, hogy a vállalat további befektetéseket hajt végre a Parasporthoz a tapasztalt pozitív eredmények és a benne rejlő lehetőségek miatt.

Az alkalmazottak ismerete a Parasporthoz kapcsolatban változó, egyes alkalmazottak jól értik, míg mások korlátozott ismeretekkel rendelkeznek.

A vállalat jelentős pozitív változásokat észlelt a Parasporthoz való befektetés óta, beleértve a megnövekedett munkavállalói morált, elkötelezettséget, csapatmunkát, termelékenységet és nagyobb céltudatot.

3.3.2.2. Szlovénia

Vállalatok:

A nagyvállalatok többsége, különösen a globális vállalatok, következetesen követik a szlovén jogszabályokat a munkavállalói jogok érvényesítésében, és kiemelt figyelmet fordítanak az egyenlőség és az igazságosság elvére. Igyekeznek az alkalmazottak munkahelyét, munkavégzését korlátaiknak megfelelően alakítani. Egyes cégek speciális szabályokat/irányelveket alkalmaznak a fogyatékkal élőkre, azonban még nem ez a fő jellemző Szlovéniában.

Továbbá a fogyatékkal élők akadálymentesítésével kapcsolatban:

- iroda/épület: az adminisztratív épületek többnyire mozgássérültek számára is megközelíthetők (lift), kerekesszékesek, a legtöbb nagy cég székhelyén mozgássérültek számára is található WC.
- dokumentáció: Sok cég követi a papírmentességet, így minden dokumentum digitális formában elérhető, és mint ilyen, alkalmas a nagyobb hozzáférhetőséget biztosító eszközökkel (olvasók stb.) történő felhasználásra.
- rugalmas munkaidő: A legtöbb vállalat rugalmas munkaidőt biztosít alkalmazottainak, ami lehetővé teszi számukra, hogy munkahelyi kötelezettségeiket személyes kötelezettségeikhez igazítsák.
- egyéb (adja meg): Home office – az adminisztráció alkalmazottai a vezetővel való megegyezés alapján heti 5 napig dolgozhatnak otthonról; ez a munka jellegéből adódóan üzletekben, raktárakban nem ajánlható fel a dolgozóknak.

2016 óta az egyik cég (Lidl) a Szlovéniai Mozgássérültek Sportszövetsége - a Szlovén Paralimpiai Bizottság - támogatója/szponzora. Támogatnak más, speciális szükségletekkel küzdő projekteket is - Pomežnik suncu (alagútépítés speciális szükségletű gyermekek nyaralásához), különleges szükségletű gyermekeknek szánt rendezvények támogatása (Mini Akadályverseny URI Soča, Igraj se z mano - Center Janez Levac) stb. Minden üzletben egy pénztárgépet alakítottak ki speciális fogantyúval a kártyás fizetőeszközkhöz, így az különösen rugalmas és hasznos a kerekesszékesek számára.

Ami a DEI-intézkedéseket és a fogyatékkal élőket illeti, a nagy cégekben inspiráló, érdeklődő és erőt adó kultúrát hoznak létre, amely az integritáson és egy változatos, biztonságos és befogadó munkakörnyezet kialakításán alapul, amelyben mindenki az lehet, aki. A Diversity, Equity and Inclusion kezdeményezés keretében négy csoport működik: Fogyatékos személyek,

LMBTQ+ közösségek, Nemzedékek közötti együttműködés és Sokszínű Tehetségek. Kisebb vállalatoknál a DEI-t nem alkalmazzák ilyen mértékben.

Ha a Parasport tudásáról beszélünk, akkor különösen az NPC Slovenia szponzorai vesznek részt az NPC és a parasport tevékenységében, és ismerik a parasport főbb sajátosságait. A megkérdezett cégek többsége a Szlovén NPC szponzora, így erősen részt vesznek a szlovéniai Parasport támogatásában.

A szponzoráción keresztül a cégek beléphetnek a fogyatékkal élők világába, mert együtt létrehozhatunk egy befogadó társadalmat, felhívhatjuk a nagyközönség figyelmét a fogyatékkal élők bevonásának fontosságára, lehetővé tesszük a fogyatékkal élő fiatalok számára, hogy részt vegyenek a sporttevékenységekben, és befogadó társadalmat építhetünk, amelyben mindenkinek értékesnek és elfogadottnak kellene éreznie magát.

Érdekes sportszponzorációt kerestek a cégek, amire addig Szlovéniában nem sok cég vállalkozott. A közös értékeknek és kívánságoknak köszönhetően közös, hosszú távú szponzori együttműködési célokat fogalmazhattak meg azzal a céllal, hogy a parasportok és parasportolók Szlovéniában elismertebbé váljanak.

Mivel a megkérdezett cégek stratégiai projektjeik közé tették a parasport szponzorációt, a jövőben is folytatják együttműködésüket. Az együttműködés által elért eredmények azt mutatják, hogy jó úton haladnak a szlovén parasportok elismertségének megteremtésében, és a megérdemelt támogatásban részesítik a parasportolókat.

Belső csatornákon rendszeresen tájékoztatják munkatársaikat a parasportolók eredményeiről, belső lapjaikban is bemutatják azokat, illetve kiemelt rendezvények (bajnokságok, paralimpiai játékok) alkalmával szurkolói tartalmakat is közölünk azzal a céllal, hogy a sportolók láthatóságát növeljük.

A cégek elmondták, hogy maguk az alkalmazottak mondják el nekik, hogy rendkívül büszkék arra, hogy céggként vállalkoztak, és a projektet az állásinterjúkon is felismerhető referenciaként emlegetik számunkra a potenciális jelöltek.

Sportszervezetek

Ha a sportszervezetek CSR-ismeretéről beszélünk, az egészen más tapasztalat. Egyes szervezetek nagy tudással rendelkeznek (különösen, ha nagyon közeli tapasztalattal rendelkeznek a CSR-t nagyon aktív vállalattal/szervezettel (például néhány globális vállalattal).

Néhány sportszervezet felvette a kapcsolatot a vállalatokkal a CSR-ügyben, különösen a nagyobbakkal. Egyesek, különösen a kisebb sportszervezetek, nem rendelkeznek ilyen tapasztalatokkal.

A legtöbb sportszervezetnek van lehetősége a szponzorálásra, még a kisebb sportszervezeteknek is, főleg nagyobb sportesemények szervezésével. A nagyobb sportszervezetek rendszeresen keresnek szponzorokat. A sport és az állami finanszírozás nemzeti alapból történő finanszírozása nem elegendő, ezért a szervezeteknek más finanszírozási forrásokat kell keresniük.

Amikor a szponzorálás fontosságáról beszélünk egy sportszervezet számára, az attól függ, hogy mennyire erős az állami és alapfinanszírozás. Ha ez nem elegendő a szervezet működéséhez, fontos, hogy szponzorokat szerezzünk. Ha a szervezeteknek több tevékenységre is szükségük van a résztvevőik számára, általában szerződést kötnek szponzorokkal.

Ugyanez a helyzet a szponzorkeresési hajlandósággal is, ez ismét a többi finanszírozási forrástól függ. Egyes szervezeteknek az is problémájuk, hogy a közpénzre kell várni, és nincs elég saját finanszírozási forrásuk – miért kellene szponzorok, hogy pénzt kapjanak rendszeres tevékenységeikhez, sportprogramjaikhoz.

A múltban egyes klubok/szervezetek önellátóak voltak, és mivel csak felnőtteknek kínáltak kikapcsolódást, a szervezetek részéről nem volt nagy érdeklődés a szponzorálás iránt.

Ami a szponzorálás témájú szemináriumokat illeti, a legtöbb nagyobb szervezet részt vett ilyen szemináriumokon, de a kisebbek nem. Különböző forrásokból szereznek információkat – legtöbbször helyi vállalkozói szervezetektől.

Aki nem vett részt egy ilyen szemináriumon, az, ha van rá lehetőség, hajlandó részt venni. Különösen a növekvő klubok és szervezetek számára ez több mint üdvözlendő. További forrásokat keresnek a fiatalok és a versenyzők támogatására, valamint kínálatuk szélesebb körű bővítésére.

3.3.2.3. Magyarország

Vállalatok:

Általánosságban elmondható, hogy a vállalatok hozzájárulása a Parasport és a Parasport szektor fejlődéséhez nagyon minimalista volt az évek során, több cégnek kell jelentkeznie, hogy hozzájáruljon és támogassa a sportágot. A társadalmi felelősségvállalás melletti sporttevékenység ösztönzése azonban tovább növekszik, és a magyarországi nagyvállalatok példát mutatnak a sportba történő nagy befektetésekre.

Nagy vállalatok:

Az Allianz 2006-óta a nemzetközi Paralimpiai Mozgalom egyik világméretű támogatója, az Allianz Magyarország pedig 2012-óta támogatja a Magyar Paralimpiai Bizottságot. 2021-óta 2 Parasportolót támogatnak. Ez az oka annak, hogy a befogadás nagyon fontos a cég számára, hiszen testi fogyatékoságtól függetlenül mindenkit egyformán kezelnek.

A cég teljes körűen akadálymentesített székhellyel rendelkezik, rugalmas munkaidőt biztosítanak a fogyatékkal élők számára, továbbá elérhető honlapja és ügyfélszolgálat.

Folyamatosan követik a Parasport főbb eseményeit a Paralimpiai Bizottságon keresztül, valamint a Parasport eseményekről és a Parasportolókról szóló híreket a különböző médián keresztül.

Ennek a cégnek nagyon fontos a sportolás különböző formáinak támogatása. Az inkluzivitás prioritás a márkájuk számára. A társaság 2028-ig folytatja a Parasport magyarországi támogatását nemzetközi együttműködés alapján, amely ennek alapot és irányt ad.

Folyamatosan tájékoztatják kollégáikat a különböző nemzetközi tevékenységekről, helyi rendezvényeket szerveznek parasportolók részvételével. A parasportolók példája motiválja a dolgozókat.

Kisebb vállalatok:

A vállalatok szabályzatai és politikái teljes mértékben figyelembe veszik a fogyatékkal élők jogait. Akadálymentes irodákkal rendelkeznek, rugalmas munkaidőt biztosítanak számukra.

A cég belső és külső érzékenyítést is végez, segíti a fogyatékkal élők befogadását cégen belül és kívül egyaránt. Sok helyről érkeznek alkalmazottak a céghez. Mindkét cég jól ismeri a Parasport eredményeit és a Parasport eseményeket.

Az egyik cégnek lehetősége van integrált és inkluzív rendezvények támogatásával támogatni a Paraspport mozgalmat. Ügyfeleik többsége valamilyen fogyatékossgal küzdenek, így innen ered a motiváció. A támogatást a vállalat egészségtudatos tervei miatt a jövőben is tervezik folytatni. A cég munkatársai egyre tájékozottabbak, egyre jobban odafigyelnek a Paraspportra, köztük a fogyatékkal élőkre is. A másik cégnek nincs lehetősége a támogatásra a kevés költségvetés miatt.

Sportszervezetek:

A két sportszervezet képviselőivel készült interjúkat értékelve megállapítható, hogy a szponzoráció nagyon fontos terület mind az épek sportjában, mind a Paraspportban.

A CSR-tevékenység jelensége mindkét érintett egyesület számára jól ismert, de ezen a területen is elengedhetetlen a tudás folyamatos fejlesztése, bővítése.

Mindkét sportszervezet egyik fő célja, hogy minél több parasportoló számára minél több szponzort szerezzen. Szerencsére mindkét sportszervezetben vannak Parasportolók, akik egyéni szponzorációt kapnak egy kis- vagy nagyvállalattól. A szponzorok a leginkább az edzéseken és versenyeken való részvételében segítik a parasportolókat, de hangsúlyozzák az egészséges és életerős életmód kialakítását is.

Másrészt az épek sportjában sokszor komoly kihívást jelent a szponzor keresése, a Paraspport esetében viszont még nagyobb kihívás, hiszen nehéz szponzorokat találni. Bármennyire is próbálnak külső forrásokat bevonni, az eddigi gyakorlat és tapasztalatok alapján ez csak kis mértékben és korlátozottan valósítható meg.

3.3.2.4. Horvátország

Szervezetek:

Az első cégnek jelenleg nincs konkrét szabályzata vagy intézkedése a fogyatékossgal élő személyek jogainak tiszteletben tartása érdekében, mert az első interjúalanyhoz hasonlóan nincs ilyen igényű munkáltatójuk. A fizikai környezet, beleértve az irodát és az épületet is, nincs akadálymentesítve. A dokumentáció és a rugalmas munkaidő szintén nem szolgálja ki a fogyatékkal élőket. A cég kijelentette, hogy ha egy fogyatékos személy megfelel a szükséges képesítéseknek és el tudja látni a munkát, akkor a fogyatékossg mértékétől és az irodahelyiség módosításának lehetőségétől függően mérlegelnek szállást.

A fogyatékossgal élők támogatásával kapcsolatban a társaság nem rendelkezik semmilyen intézkedéssel a fogyatékos munkavállalók hiánya miatt. Évente azonban adományokat adnak a speciális igényű gyermekeket tömörítő egyesületeknek.

A sokszínűség, az egyenlőség és a befogadás tekintetében a vállalat nem találkozott azzal az igénnyel, hogy fogyatékkal élőket is bevonjanak. A nemek közötti sokszínűség elérésére összpontosítanak, de nem voltak tapasztalataik fogyatékkal élőkkal.

A vállalat korlátozott ismeretekkel és részvétellel rendelkezik a parasport területén. Parasport támogatásában, sportfoglalkozások szponzorálásában nem vesznek részt. Az érintettség hiányának fő oka a lehetőségek vagy meghívók hiánya, valamint a speciális szükségletű gyermekek adományozására irányuló programokra való összpontosítás. A vállalat kifejezte hajlandóságát, hogy többet megtudjon a parasportról, és fontolóra venné a befektetést, ha egy bemutatkozó e-mailben, prezentációs értekezleten vagy meghívón tájékoztatnák őket a lehetőségekről.

Összefoglalva, a vállalat jelenleg nem rendelkezik kifejezetten a fogyatékossgal élő személyekre vonatkozó irányelvekkel vagy intézkedésekkel. A parasportban és a sporttal kapcsolatos tevékenységekben való részvételük korlátozott, elsősorban a speciális nevelési igényű gyermekek egyesületeinek nyújtott anyagi adományokra koncentrálnak. Kifejezték azonban, hogy nyitottak arra, hogy többet megtudjanak a parasportról, és potenciálisan befektessenek abba, ha lehetőség nyílik rá.

A második cég jelenleg nem rendelkezik korábbi tapasztalattal fogyatékos emberek foglalkoztatásában, de hangsúlyozza elkötelezettségét az egyenlőség és a méltányosság mellett. Vállalati szabályzataik erőteljesen támogatják a fogyatékossgon alapuló megkülönböztetésmentességet, és megfelelnek a vonatkozó törvényeknek és előírásoknak. Nyitottak a munkaterületek akadálymentesítésére való átalakítására, ha a fogyatékkal élők megfelelnek a munkaköri követelményeknek.

A fizikai környezetben való akadálymentesítés és egyéb szolgáltatások tekintetében a társaság nem rendelkezik fogyatékosokkal élőkre szabott, speciális támogató intézkedésekkel. Mindazonáltal kifejezik hajlandóságukat az ilyen intézkedések feltárására és végrehajtására a vállalat igényei és képességei alapján. Hangsúlyozzák az adaptált munkakörülmények, a munkahelyi akadálymentesítés, valamint az oktatás és a készségfejlesztés támogatásának fontosságát. Bár jelenleg hiányoznak a speciálisan adaptált dokumentációk, elismerik az információhoz való hozzáférés jelentőségét, és fontolgatják az adaptáció lehetőségeit, ha a jövőben fogyatékkal élő alkalmazottjaik lesznek.

A vállalat jelenleg nem rendelkezik speciális támogatási intézkedésekkel vagy intézkedésekkel a sokszínűség, az egyenlőség és a fogyatékkal élők befogadása érdekében, mivel nincs ilyen igényű alkalmazottjuk. Felismerik azonban e témák fontosságát, és nyitottak az olyan szervezetekkel és kezdeményezésekkel való együttműködésre, amelyek támogatják a sokszínűséget és a fogyatékkal élők egyenlőségét. Megfontolják továbbá támogató programok létrehozásának és fogyatékos-felvilágosító tréning programokban való részvételének lehetőségét.

A fő ok, amiért a vállalat nem ismeri a Parasportot, az az, hogy nem rendelkeznek korábbi tapasztalattal vagy nem vettek részt ezekben a tevékenységekben. Szakértelmük és érdeklődésük elsősorban az adózás, a számvitel, a pénzügy és a jog területére terjed ki. Mindazonáltal kifejezik azt a vágyukat, hogy bővítsék a Parasporttal kapcsolatos ismereteiket és megértésüket, és feltárják a támogatás nyújtásának és fejlesztéséhez való hozzájárulásának lehetőségeit a jövőben.

A vállalat megerősíti, hogy hajlandó többet megtudni a Parasportról, és kiemeli a szervezete és a Parasport közötti együttműködés lehetséges előnyeit. Kinyilvánítják azt a vágyat, hogy információkat gyűjtsenek, részt vegyenek a vitákban, és mérlegeljék az együttműködési és támogatási lehetőségeket.

A Parasportba való befektetéssel kapcsolatban a vállalatnak alaposan fel kell tárnia az általuk kínált lehetőségeket, előnyöket és erőforrásokat. Ez magában foglalja a pénzügyi képességeik megértését, a vállalatuk számára lehetséges előnyöket, valamint a Parasport támogatásának fenntartható módjait. Nyitottak olyan lehetőségek megvitatására és megtárgyalására, mint például a versenyek éves vagy egyszeri szponzorálása, sportfelkészítés, vagy adott sportolók támogatása. Elismerik a fogyatékkal élők befogadásának és támogatásának fontosságát, és készek javítani vállalatuk politikáján és gyakorlatán e tekintetben.

A harmadik cég megemlítette, hogy jelenleg nincsenek konkrét akadálymentesítési intézkedései, de kifejezte hajlandóságát ezek kialakítására az érintett szervezetekkel való együttműködés vagy jogszabályi előírások végrehajtása révén. Kiemelték az alaptevékenységükre vonatkozó szigorú kiválasztási kritériumokat is, amelyek kihívást jelentenek a fogyatékkal élők számára bizonyos szerepkörök betöltésében.

A fogyatékosokkal élő személyek támogatásával kapcsolatban a társaság megemlítette, hogy kérésre adományozott programokra, illetve támogatta a cég dolgozói vagy a szakszervezet által szervezett kezdeményezéseket. A vállalat tudása és részvétele a munkavállalók körében eltérő volt, személyes érdeklődési körüktől és tapasztalataiktól függően. A társaság anyagi támogatást nyújtott parasport rendezvényekhez és programokhoz, és határozott meggyőződésük, hogy ezek a beruházások fontosak, mind a parasportolókkal való kapcsolatteremtés, mind a helyi közösséghez való hozzájárulás szempontjából.

A parasportba történő befektetés fontosságát 9-10/10-re értékelte a cég kiemelten jelentősnek, hangsúlyozva a folyamatos támogatás és együttműködés szükségességét. Kifejezték, hogy nagy a valószínűsége annak, hogy a társaság a jövőben is befektet a parasportba. Megemlítették ugyanakkor, hogy a dolgozók parasporttal és vállalati befektetésekkel kapcsolatos ismeretei elsősorban külső forrásból származnak, a belső kommunikációban és tudatosságban van még mit javítani.

Befejezésül a társaság kiemelte a parasportolók és a cég közötti együttműködés erősítésének fontosságát. Kiemelték a kezdeti kapcsolatfelvétel szükségességét, elmagyarázták, hogyan működik a parasportvilág, és megteremtik az együttműködési lehetőségeket. Kifejezték azt a vágyukat, hogy a cég tegye meg az első lépést a kapcsolat kialakításában.

Sportszervezetek:

Az interjú során az első sportszervezet megvitatta a vállalati társadalmi felelősségvállalás (CSR) ismeretét és a sportágban szerzett korlátozott gyakorlati tapasztalatait. Megemlítik a CSR-rel kapcsolatos ismeretek megszerzését egyetemi tanulmányok és különféle források révén. Kifejtik, hogy konkrét kérésekkel kerestek fel cégeket, de nagy százalékuktól nem kaptak pozitív választ. Kihívásokat fejeznek ki a szponzorok keresésében a piac kis mérete és a parasport iránti korlátozott érdeklődés miatt. A szervezet felépítése és az Országos Paralimpiai Bizottsághoz (NPC) való kapcsolódása korlátozza annak lehetőségét, hogy partnerkapcsolatokat alakítson ki, és bizonyos kifejezéseket és márkajelzéseket használjon. E korlátok ellenére hangsúlyozzák a szponzorok keresésének fontosságát, és elismerik a reális elvárások szükségességét. A kis mértékű szponzoráció elsősorban a versenyek lebonyolítására terjed ki, beleértve az érintettek kártalanítását is, miközben a felszerelés és a ruházat nem lényeges követelmény.

A második sportszervezettel készült interjú a szponzorációt és a vállalati társadalmi felelősségvállalást (CSR) tárgyalja egy sportszervezet kontextusában. Az interjúalany megemlíti, hogy nem ismerik a CSR koncepciókat, és nem vették fel a kapcsolatot egyetlen CSR céggel sem. A Horvát Paralimpiai Bizottságra támaszkodnak a finanszírozásban, és nem

kerestek aktívan szponzorokat. Korábban megpróbáltak európai finanszírozást szerezni egy, az asztalitenisz klubok körülményeinek javítását célzó projekthez, de ez nem valósult meg. Az interjúalany érdeklődését fejezi ki a jövőbeni európai projektek iránt, és úgy véli, hogy az uniós források nagyobb hasznot hoznak a fejlesztés számára, mint a szponzori források. Megemlítik, hogy az egyes játékosok személyes szponzorációjára összpontosítanak, nem pedig az egész szervezetre. A médiavisszhang hiánya a parasport iránti korlátozott érdeklődés oka.

3.3.3. Az adatok országonkénti összehasonlítása

Az interjúkkal nyert kutatási eredményeket összevetve a következő következtetéseket vonjuk le:

Szlovákia

A vállalatok átfogó fogyatékoság-befogadási politikával rendelkeznek, amely biztosítja, hogy a fogyatékosággal élő személyek jogait figyelembe vegyék irányelveikben, a fogyatékkal élők akadálymentesítése prioritást élvez, beleértve a fizikai környezet módosítását, az alternatív dokumentumformátumokat és a rugalmas munkaidőt, a vállalatok lépéseket tesznek a személyek támogatására. Fogyatékkal élők szállással, képzéssel és külső támogató szervezetekkel való együttműködéssel, és nem utolsósorban az inkluzivitás elősegítésével. A válaszadók széleskörű ismeretekkel rendelkeznek a Parasportról, és részletes információkkal tudnak szolgálni annak különböző vonatkozásairól. A cégek szponzorációval és helyi rendezvények szervezésével aktívan részt vesznek a Parasport támogatásában, a tapasztalt pozitív eredmények miatt kiemelten fontosnak tartják a Parasportba való befektetést. Az alkalmazottak ismerete a Parasport befektetéssel kapcsolatban változó, egyes alkalmazottak jól értik, míg mások korlátozott ismeretekkel rendelkeznek. A vállalatok jelentős pozitív változásokat észleltek (növekedett alkalmazotti morál, elkötelezettség, csapatmunka, termelékenység és nagyobb céltudat).

Szlovénia

A vállalatok leginkább a szlovén jogszabályokat követik a munkavállalók jogainak érvényesítésében, igyekeznek a munkavállalók munkahelyét és munkavégzését korlátaiknak megfelelően alakítani. Egyes cégek speciális szabályokat/irányelveket alkalmaznak a fogyatékkal élőkre, de ez még nem jellemző Szlovéniában. Az adminisztratív épületek többnyire mozgáskorlátozottak számára akadálymentesítettek, a cégek a papírmentességet követik, így minden dokumentum digitális formában hozzáférhető, és az akadálymentesítést szolgáló eszközökkel (olvasók stb.) is használható, a legtöbb cég rugalmas munkaidőt biztosít dolgozóinak, akik így otthonról dolgozhatnak. Ha a Parasport tudásáról beszélünk, akkor különösen az NPC Slovenia szponzorai vesznek részt az NPC és a parasport tevékenységében, és ismerik a parasport főbb sajátosságait. A szponzoráción keresztül a cégek beléphetnek a fogyatékkal élők világába, és inkluzív társadalmat hoznak létre, felhívják a közvélemény figyelmét, lehetővé teszik a fogyatékkal élő fiatalok számára, hogy sporttevékenységekben vegyenek részt, és befogadó belső vállalati kultúrát építsenek ki. Rendszeresen tájékoztatják dolgozóikat a parasportolók eredményeiről. Ha a sportszervezetek CSR ismeretéről beszélünk, az egészen más tapasztalat. Egyes szervezetek nagy tudással rendelkeznek, másoknak nincs ilyen tapasztalata. A legtöbb sportszervezet azért keresett szponzorokat, mert a sport nemzeti alapjaiból és az állami finanszírozásból nem elégséges. Ami a szponzorálás témájú szemináriumokat illeti, a legtöbb nagyobb szervezet részt vesz ilyen szemináriumokon, de a kisebbek nem. Bár, ha van lehetőség a részvételre, arra mindannyian hajlandóak.

Magyarország

A cégeknél nagyon fontos a befogadás, testi fogyatékoságtól függetlenül mindenkit egyenlő bánásmódban részesítenek, akadálymentesített székhellyel rendelkeznek, rugalmas munkaidőt biztosítanak, folyamatosan követik a Parasport főbb eseményeit, támogatják a sportágot és folyamatosan tájékoztatják kollégáikat a különböző nemzetközi tevékenységekről. Helyi tevékenységeket szerveznek Parasportolók részvételével. A sportszervezetek jól tájékozottak a CSR-ról, a sportszervezeteknél vannak olyan Parasportolók, akik egyéni szponzorációt kapnak egy kis- vagy nagyvállalattól, akik segítik a Parasportolókat az edzésekre és versenyekre való eljutásban, de a szponzorkeresés folyamata még mindig nagy kihívást jelent.

Horvátország

A cégeknek jelenleg nincs kifejezetten fogyatékosággal élő személyeket kiszolgáló szabályzata vagy intézkedése, a Parasporthoz és a sporttal kapcsolatos tevékenységekben való részvételük korlátozott, jelenleg hiányoznak a kifejezetten erre a célra kialakított dokumentációk, a társaságnak nincs konkrét támogató intézkedése a fizikai környezetben való akadálymentesítésre vonatkozóan, de nyitottak voltak arra, hogy többet megtudjanak a parasportról, és potenciálisan befektessenek abba, ha lehetőség nyílik rá. Az egyik cég azonban úgy nyilatkozott, hogy anyagilag támogatta a parasport rendezvényeket, programokat, és erős meggyőződésüket fejezték ki az ilyen jellegű beruházások fontosságában. A sportszervezetekkel kapcsolatban az első sportszervezet a vállalati társadalmi felelősségvállalás (CSR) ismeretét és a sportban szerzett korlátozott gyakorlati tapasztalatait taglalja. A második sportszervezet megemlíti, hogy nem ismerik a CSR koncepciókat, és nem vették fel a kapcsolatot egyetlen CSR céggel sem. A sportszervezetek a pénzügyek tekintetében az NPC-re támaszkodnak, de hangsúlyozzák a szponzorok keresésének fontosságát és elismerik a reális elvárások szükségességét.

Összefoglalva, a legtöbb szervezet egyenlőségi politikát valósít meg, a fogyatékkal élők számára adaptált munkatereteket és munkakörülményeket, még akkor is, ha esetleg jelenleg nem alkalmazzák őket. Azok a szervezetek, amelyek nem rendelkeznek esélyegyenlőségi politikával, kifejezték szándékukat ennek bevezetésére. Ami a sportszervezeteket illeti, többségüket közpénzből és az országos paralimpiai bizottságok segítségével finanszírozzák. Mindazonáltal mindegyiküknek láthatóan szükségük van további támogatásra, és készek további elkötelezettségre a szponzorok keresésében, amit a Parasporthoz fejlődése szempontjából fontos tényezőnek tartanak.

4. Következtetések

Három kutatási módszer, azaz dokumentumelemzés, a kérdőívek és az interjúk elvégzése után átfogó következtetésekre jutottak.

4.1. A főbb megállapítások összefoglalása

Az alábbiakban az elvégzett kutatás főbb következtetéseit közöljük országonként.

4.1.1. Szlovákia

Összefoglalva, a kutatási eredmények rávilágítanak a Parasport vállalati társadalmi felelősségvállalásának (CSR) jelenlegi helyzetére, rávilágítva a kihívásokra és a fejlesztésre szoruló területekre. Szlovákia sportágazata az ország bruttó hazai termékének és összfelhasználásának viszonylag kis részét teszi ki, ami jelzi, hogy a többi EU-tagországhoz képest korlátozott gazdasági jelentőséggel bír. Ennek elsődleges oka a szisztematikus finanszírozás hiánya, amely hátráltatja a professzionális szintű sport fejlődését, és jelentősen korlátozza a fogyatékkal élők, valamint a gyermekek és fiatalok sporttevékenységét.

A kutatás arra is rámutat, hogy Szlovákiában a jelenlegi hárompilléres finanszírozási rendszer akadályozza a sportegyesületek fejlesztési mutatóinak meghatározását, ami a pénzügyi források instabilitásához vezet. Az ország beruházási részesedése a bruttó hazai termék százalékában az uniós átlag alá esik, ami a sportinfrastruktúra beruházási adósságának és az el nem költött uniós források mélyüléséhez vezet. Ezek a körülmények kérdéseket vetnek fel azzal kapcsolatban, hogy Szlovákiában a sport közérdekű kérdésként tekintenek-e, és rávilágítanak a hatékonyabb állami finanszírozás szükségességére az ágazatban.

A kihívások ellenére a kutatási eredmények hangsúlyozzák a sportba történő befektetés lehetséges pozitív hatásait. Kiderült, hogy egy euró sportra szánt állami forrás jelentős megtérülést eredményezhet a bruttó hazai termék növekedése és a munkahelyteremtés szempontjából. A sport fejlődése Szlovákiában közvetlen és pozitív hatással lehet más ágazatokra is, mint például a turizmusra és a kultúrára, ami nemcsak a városi és ipari régióknak, hanem a vidéki és átmeneti területeknek is előnyös.

A kutatási eredmények arra is rávilágítanak, hogy Szlovákiában alacsony a sportolási elkötelezettség, jelentős százalékuk nem vesz részt semmilyen általános sporttevékenységben vagy testmozgásban. Ráadásul az egy főre jutó edzők száma a növekvő tendencia ellenére

alacsonyabb a vizsgált országok átlagához képest. Ezek az eredmények azt jelzik, hogy Szlovákiában fokozott támogatásra és forrásokra van szükség a sportban való részvétel és az edzői fejlődés előmozdításához.

A kutatás rávilágít a nemzeti szintű stratégiai és jogalkotási dokumentumok fontosságára, amelyek meghatározzák a sport fejlődését és jelentőségét a szlovák társadalomban. Jelenleg hiányzik egy átfogó dokumentum, amely felvázolja a szlovák sport alappilléreit, meghatározza a sportmozgalom horizontális prioritásait, és meghatározza a hosszú távú finanszírozást.

Szlovákiában a sportfinanszírozás jelenlegi rendszere állami, magán- és saját forrásokra támaszkodik. Míg a sporttörvény pozitív elemeket és megnövelt anyagi forrásokat vezetett be a sport számára, számos kritika érte a sportszervezetekre háruló kötelezettségek és az átláthatóság hiánya miatt. Különösen szükség van a fogyatékossgal élő egyének sportjának szisztematikus finanszírozására és átfogó kiigazításokra a pénzügyi források átlátható elosztása érdekében.

A kutatás emellett feltárja a sportinfrastruktúra hiányosságait, beleértve a magas befektetési adósságot, a nem megfelelő létesítményeket és az akadálymentes hozzáférés hiányát. A sportinfrastruktúra országos nyilvántartásának hiánya tovább bonyolítja a tervezést és a fejlesztést. A Sporttámogató Alap létrehozása pozitív lépést jelent az infrastrukturális igények kielégítése felé, de szisztematikus és fenntartható megközelítésre van szükség.

Összefoglalva, a kutatás kiemeli a szlovákiai sportágazat előtt álló finanszírozási és infrastrukturális kihívások kezelésének fontosságát. Stabil és megfelelő pénzügyi források biztosításával, az inkluzivitás előtérbe helyezésével és az infrastruktúra-fejlesztés átfogó megközelítésével Szlovákia fokozhatja a vállalati társadalmi felelősségvállalásra (CSR) irányuló kezdeményezések hatását a Paraspportban. Az ilyen intézkedések hozzájárulnak a sportág növekedéséhez, javítják a társadalmi jólétet, és elősegítik az ország egésze számára pozitív gazdasági és társadalmi eredményeket.

4.1.2. Szlovénia

A kutatás kimutatta, hogy maga a CSR fogalma még nem ismert a nyilvánosság körében. Jól ismerik a nagyobb, főleg globális cégek és a hozzájuk kapcsolódó jelentősebb sportszervezetek. A legtöbb esetben a kisebb cégek és kisebb sportszervezetek még nem ismerik ezt a kifejezést.

A szlovén parasport finanszírozását (az NPC Slovenia példájával, amely nemzeti parasport szervezet) hozzávetőleg 80%-ban az államháztartás fedezi, 20%-át pedig szponzorálás és adományok teszik ki. A kérdőívek és az interjúk alapján azonban egyértelmű, hogy nem szabad

csak szűkszavúan pénzügyi szempontból tekinteni, és a 20%-os arány valójában jóval magasabb. Ugyanis a szponzorok nagymértékben hozzájárulnak a parasport szlovéniai elismertségéhez, mert marketing- és üzleti stratégiájukba beépítik a parasport népszerűsítését. Ezt a részt nehéz értékelni, de rendkívül fontos szerepet játszik.

Emiatt elvetik a „Szlovéniában a Parasportot általában eléggé finanszírozzák az államháztartásból” hipotézist, mivel Szlovéniában úgy vélik, hogy az állami finanszírozás mellett a parasportnak szponzorokra és adományozókra is szüksége van a működéséhez.

4.1.3. Magyarország

A Desk Research alapján az az általános következtetés, hogy a mozgássérültek sportjának keretösszege a vizsgált időszakban (2015-2023) hasonló szinten alakult, kivéve a 2020-as és 2021-es évet, amikor Tokiói Nyári Paralimpiai Játékokat elhalasztották egy évvel a COVID-19 járvány miatt. Általában a paralimpiai játékok éve (Rio 2016 és Tokió 2020/2021) után mindig kisebb a költségvetés, de a következő paralimpiai év közeledtével növekvő tendenciát mutat.

A szponzori támogatás ugyanebben az időszakban a 2016-os riói paralimpiai év kivételével szintén közel azonos összegű volt, de az elmúlt két évben a szponzori hozzájárulás némileg csökkent a korábbi évekhez képest, ami leginkább a jelenlegi, nehéz és kihívásokkal teli gazdasági helyzet világszerte.

Általánosságban elmondható, hogy a vállalatok hozzájárulása a Parasporthoz és a Parasport szektor fejlődéséhez nagyon minimalista volt az évek során, több cégnek kell jelentkeznie, hogy hozzájáruljon és támogassa a sportágot. A vállalatok társadalmi felelősségvállalással történő sporttevékenységének ösztönzése azonban remélhetőleg tovább növekszik, és a jövőben Magyarországon is nagy példát mutatnak a sportba történő befektetésekre.

Az általános következtetések a kérdőívek alapján az, hogy a cégek válaszadóinak kétharmada kapcsolatban áll a Parasporttal, van dedikált költségvetése a CSR tevékenységekre, de a sport vagy a Parasport támogatására szánt költségvetése nagyon alacsony. Arra a kérdésre, hogy „mi a fő oka a sportba vagy a Parasportba történő befektetésnek” elsősorban a marketingcélok, majd a kommunikációs és az üzleti célok oka volt.

A sportszervezetek szempontjából a válaszadók többsége nagy ismeretekkel rendelkezik a CSR tevékenységről, és kiemelték, hogy a CSR nagyon fontos egy sportszervezet számára. A válaszadók több mint fele már felvette a kapcsolatot egy céggel a CSR-szponzorálási lehetőségek megvitatása céljából, de csak a felük rendelkezik valamilyen támogatással a különböző cégektől, ami különböző; egyesek egyénileg egy Para sportolónak szólnak, mások pedig általában a sportszervezetet támogatják.

4.1.4. Horvátország

Az elvégzett desk research azt mutatta, hogy a finanszírozást illetően a fogyatékkal élők sportját nagyrészt az államigazgatás finanszírozza. Ha a rendszeres sportolás finanszírozását összevetjük a fogyatékkal élők sportjának finanszírozásával, azt látjuk, hogy a teljes sportköltségvetésből mindössze 6% jut a fogyatékosok sportjának finanszírozására. Éppen ezért a viszonylag elkésztető statisztikai felfedezés miatt nagyon fontos lenne a CSR és a parasport erősítése.

Kérdőíves kutatások azt mutatják, hogy a sportszervezetek többnyire állami támogatásra támaszkodnak, és szinte soha nem keresnek támogatást szponzoroktól, bár érdekli őket a szponzorálásra és a cégekkel való együttműködésre vonatkozó oktatás.

Az elvégzett kutatás kimutatta, hogy a Parasport nem ismeri eléggé a CSR fogalmát ahhoz, hogy a maga javára hasznosítsa. A sportszervezetek nagyon keveset vagy egyáltalán nem ismerik a CSR koncepciót és annak lehetőségeit. Másodsor, a vállalatoknak nincs korábbi tapasztalatuk a fogyatékkal élők foglalkoztatásában, és ezért nem rendelkeznek konkrét irányelvekkel vagy intézkedésekkel a fogyatékosokkal élő személyek jogainak tiszteletben tartása érdekében.

Bár cégek és sportszervezetek kifejezték közös együttműködési szándékukat, a probléma ennek az együttműködésnek a kialakításában adódik.

4.2. A hipotézis megerősítése vagy cáfolata

A kutatás elején felállított fő hipotézis: "A vállalatok és sportszervezetek közötti együttműködési CSR-partnerség egyre nagyobb pozitív hatással van a Parasportra" sem igazolódott, sem nem cáfolt. Ennek az az oka, hogy egyes országok vállalatai és sportszervezetei már nagyon magas szintű együttműködést folytatnak, és kölcsönösen pozitív hatásokat érnek el. Egyes országokban azonban ez az együttműködés még nem érte el azt a szintet, amely hosszú ideig fennmaradna. A vállalatok és a sportszervezetek minden országban készek és hajlandók együttműködni egymással, és már látják az együttműködés potenciális pozitív hatásait üzleti tevékenységükre. Ezért nincs kétségünk afelől, hogy a közeljövőben a Parasport CSR-tevékenysége minden országban fellendülést fog tapasztalni.

5. Ajánlások

A kutatás összes elemének megvalósítása és elemzése után az alábbi ajánlások születtek a CSR állapotának javítására a parasportban a résztvevő országokban.

- Átfogó Nemzeti Sportstratégia

Bár a részt vevő országok egy része már kidolgozott és elfogadott parasport-fejlesztési stratégiát, sok országban még mindig nem készült ilyen dokumentum. Ezért szükséges egy olyan dokumentum megalkotása, amely egy átfogó nemzeti sportstratégiát dolgoz ki és valósít meg, amely felvázolja a sportág fejlesztésének jövőképét, céljait, prioritásait. Ennek a stratégiának tartalmaznia kell egy hosszú távú tervet a finanszírozásra, az infrastruktúra fejlesztésére, a tehetségek azonosítására és fejlesztésére, a sportban való részvétel előmozdítására és a fogyatékossgal élő személyek integrációjára.

- Adókedvezmény bevezetése a szponzorálásra

Az adók állami bevételek, amelyek megfizetése az állam minden állampolgára és jogi személy számára kötelező. Az adók nagyon gyakran magas adók. A szponzori támogatások adókedvezményének bevezetése további ösztönzést adna a vállalatoknak, hogy pénzeiket a parasportok fejlesztésére fordítsák.

- Be kell vezetni a nemzeti szabályozásokba, hogy a cégek által a sportra szánt összes adomány 10%-át a parasportra kell fordítani

- A közfinanszírozás növelése

A kutatás azt mutatja, hogy a parasportot nagyrészt közpénzből finanszírozzák, de ez még mindig nem elegendő a parasport szervezetek optimális működéséhez. Ezt a problémát úgy lehet megoldani, ha az állami költségvetésből a közkiadások nagyobb százalékát fordítják a sportra, növelik a sportra fordított állami források arányát, ideértve a hivatásos sport, a mindenki számára elérhető sport és a fogyatékossgal élők sportjának finanszírozását, biztosítva a stabilitást, valamint a sport gazdasági előnyeivel és társadalmi hatásával arányos elegendő finanszírozást.

- Átlátható finanszírozási elosztás

Az egyik fő intézkedés a sportszervezetek pénzelosztásának átlátható és igazságos rendszerének kialakítása kell, hogy legyen. Az elosztási rendszernek az elosztási kritériumokat olyan objektív kritériumokra kell alapoznia, mint a sporteredmény, a sport iránti érdeklődés és a tagsági bázis, míg a szubjektív kritériumokat teljes mértékben ki kell zárni.

- Az együttműködés és a koordináció erősítése

Tekintettel arra, hogy a legtöbb parasport szövetséget/szervezetet közpénzből finanszírozzák, javítani kell az illetékes minisztériumok, állami szervek, önkormányzatok és sportszervezetek közötti együttműködést és koordinációt. Ennek egyik módja az egyértelmű kommunikációs vonal kialakítása és az adminisztratív párhuzamosságok elkerülése. Szükséges továbbá a köz- és a magánszféra közötti partnerségek ösztönzése a sportfejlesztésre szánt további források növelése érdekében.

- Sport infrastruktúra fejlesztése

A parasportok fejlesztésének egyik fő prioritása a sportinfrastruktúra fejlesztése, felújítása, ezen belül a modern és akadálymentes létesítmények kialakítása. Ennek megvalósításához először szükséges a meglévő infrastruktúra átfogó felmérése, valamint a sportlétesítmények országos nyilvántartásának elkészítése. Ezt követi az erőforrások azonosított szükségletek alapján történő elosztása, előnyben részesítve a nem megfelelő infrastruktúrával rendelkező régiókat, beleértve a vidéki és átmeneti területeket.

- Coaching és tehetségfejlesztés

A szakmai személyzetbe való befektetés rendkívül fontos a fejlődéshez. A fejlesztési programok lehetővé tennék az oktatók számát és minőségét, támogatást és forrásokat biztosítva számukra az oktatáshoz, képzéshez és minősítéshez. Szükséges továbbá a tehetségek felismerését és fejlesztését szolgáló programok létrehozása az ígéretes sportolók kinevelése és a fenntartható tehetségkínálat biztosítása érdekében a különböző sportágakban.

- A sportban való részvétel népszerűsítése

Országos kampányok és kezdeményezések indítása a sport és a testmozgás népszerűsítése érdekében a lakosság körében azzal a céllal, hogy felhívják a figyelmet a rendszeres

testmozgás előnyeire, lehetőséget teremtsenek a szabadidős sportolásra és ösztönözzék az aktív életmód kultúráját. A cél elérésének egyik tevékenysége az iskolákkal, közösségekkel és sportszervezetekkel való együttműködés, hogy minden korosztály számára elérhető és változatos sportprogramokat biztosítsanak.

- Speciális képzések cégek és sportszervezetek számára

Sportszervezetek, még a legkisebbek is kifejezték azon szándékukat, hogy aktívan részt vegyenek a szponzorok felkutatásában. Közülük azonban nagyon kevesen rendelkeznek azzal a tudással, hogy hogyan szerezhettek szponzorációt. Szükségük van némi iránymutatásra és tudásra ezen a területen. Éppen ezért lenne kívánatos a szponzoráció témájú tréningek lebonyolítása.

Ugyanez vonatkozik a vállalatokra is, így a fő ajánlás a sport népszerűsítésére és támogatására irányuló képzés létrehozása, különösen a Paraspport tekintetében, amely beépíthető egy vállalat CSR-politikájába. A további CSR-tevékenységek egy teljesen új szintre hathatnak a Paraspport fejlesztésére, ha a cégvezetők beépítik a sport iránti szenvedélyüket, és nem csak a profit részét látják.

- Bátorítani a sportszervezeteket, hogy aktívabban vegyenek részt a szponzorok keresésében

Rendkívül fontos a sportszervezetek ösztönzése arra, hogy kitartóan és bátran keressenek kis-, közép- és nagyvállalatokat, hogy bemutassák nekik azt a lehetőséget, amelyet a Paraspportolók példaképként hozhatnak szervezetükbe a társadalom minden szegmense számára, különösen a fogyatékkal élők körében. Legfőbb céljuk az lenne, hogy felhívják a figyelmet a társadalmi integráció és befogadás fontosságára, marketingkiadványok és promóciós lehetőségek felkínálása révén számukra. Az egyik megoldás lehet, ha minél több érzékenyítő programot, Paraspport bemutatót, tréninget szervezünk, ami segít elnyerni a kiválasztott szponzorok szimpátiáját és támogatását.

- Stakeholder bevonása

Az inkluzív és részvételi folyamatok előmozdítása a sportágazat érdekelt feleinek, köztük sportolóknak, sportszervezeteknek, edzőknek és adminisztrátoroknak a politikafejlesztésbe és döntéshozatalba való bevonásával. Szakértői munkacsoportok vagy tanácsadó bizottságok létrehozása a párbeszéd elősegítése, az információk összegyűjtése és a különböző szempontok figyelembevételének biztosítása érdekében.

- Növelje a Paraspport képviselőit a médiában

Bár a Paraspport az elmúlt években nagyobb közérdeklődésre tett szert, még mindig meg sem közelíti az ép sportágakat. A Paraspport nagyobb médiavisszhangja, különösen a nagyobb versenyek, elősegítené a közérdeklődés felkeltését. A paraspportolók a legtöbb sporteseményen elérnek irigylésre méltó eredményeket, amelyekről a média gyengén tudósít. Továbbá, ha a közvélemény információi növekednének a jövőbeni Paraspport versenyekkel kapcsolatban, fennállna annak a lehetősége, hogy több érdeklődő nézze meg ezeket a versenyeket.

- Paraspport promóciós programok/kampányok

A nyilvános helyeken zajló promóciós tevékenységek/kampányok erős hatást gyakorolhatnak a nyilvánosságra. A tereken, közintézményekben, egyes rendszeres sportesemények alkalmával megrendezett Paraspport bemutatók gyorsabban és nagyobb hatást érhetnek el. Bizonyos tevékenységeket úgy is el lehet végezni, hogy a nagyközönségnek lehetősége legyen kipróbálni egy bizonyos sportot, ami még közelebb hozza a Paraspportot minden emberhez.

- Kutatás és értékelés

Az összes említett tevékenységnek nincs értelme, ha hatásukat nem értékeljük. A kutatásba való befektetés és adatgyűjtés a sportfejlesztési kezdeményezések hatásának nyomon követésére, a szakpolitikák és programok hatékonyságának értékelése, valamint a bizonyítékokon alapuló döntések meghozatala a fontosabb tevékenységek közé tartozik. Rendszeres tanulmányokat kell készíteni a sportban való részvételi arányokról, a gazdasági hozzájárulásokról és a társadalmi előnyökről, hogy irányítsák a jövőbeli beavatkozásokat és az erőforrások elosztását.